

Jaarverslag 2021

Nationale Vereniging De Zonnebloem

Beperkingen zijn geen belemmeringen, maar uitdagingen om manieren te bedenken om er te zijn voor de mensen die ons nodig hebben. Er kan zoveel meer dan je denkt.

Inhoud

Voorwoord	5
1. De impact van de Zonnebloem	6
1.1 Er kan zoveel meer	8
1.2 Persoonlijke aandacht, activiteiten en uitjes	9
1.3 Vakanties	10
1.4 Mobiliteit	12
1.5 Toegankelijkheid	14
2. Communicatie en zichtbaarheid	16
2.1 Communicatie met vrijwilligers	18
2.2 Communicatie met deelnemers	18
2.3 Communicatie met (potentiële) donateurs	18
2.4 Zichtbaarheid	18
3. Organisatie	20
3.1 Vrijwilligers	22
3.2 Bestuur en toezicht	22
3.3 Het nationaal bureau	24
4. Financiering van de activiteiten	26
4.1 Donateurs	28
4.2 Zonnebloemloterij	28
4.3 Samenwerking, sponsorships en lokale fondsenwerving	28
5. Financieel beheer en interne beheersing	30
5.1 Financieel beleid	32
5.2 Financiële positie	34
5.3 Interne beheersing	39
6. Jaarrekening	44
6.1 Balans	46
6.2 Staat van baten en lasten	47
6.3 Kasstroomoverzicht	48
6.4 Algemene toelichting	49
6.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening	50
6.6 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	51
6.7 Grondslagen voor de bepaling van het saldo van baten en lasten	53
6.8 Toelichting op de balans	56
6.9 Toelichting op de staat van baten en lasten	64
6.10 Overzicht directiesalaris	71
6.11 Toelichting op de kostenverdeling (Model C)	72
6.12 Overige toelichtingen	73
7. Overige gegevens	74

| Voorwoord

Terugkijkend op 2021 moeten we constateren dat het opnieuw in heel veel opzichten een jaar is geworden dat anders was dan de jaren voor de coronapandemie. Maar daar waar we in 2020 door het virus werden overvallen en tijd nodig hadden om er op een juiste manier mee om te gaan, zie ik dat in het afgelopen jaar iedereen nog flexibeler, creatiever en vooral optimistischer was in het bedenken van oplossingen.

We hebben heel veel mooie dingen kunnen realiseren, groot en klein. Altijd met als doel om het leven van mensen met een beperking te verrijken. Vol trots deel ik een aantal van deze successen.

- Van een online bingo tot een bijzondere autorally en honderden Valentijnsdiners. Onze vrijwilligers bedachten, vaak samen met plaatselijke ondernemers, allerlei nieuwe en originele manieren om leuke dingen te doen met de deelnemers.
- Naast de al bestaande vakanties, waaronder de afdelingsvakanties en de vakanties met ons schip, blijken de kleinschalige vakanties een mooie en door deelnemers erg gewaardeerde aanvulling.
- We hebben een groot aantal nieuwe locaties kunnen testen op toegankelijkheid. Hierdoor wordt de keuze voor een gezellig dagje uit nog groter voor onze vrijwilligers en deelnemers.
- Na de herstructurering is het nationaal bureau beter in staat om de vereniging efficiënt, flexibel en klantvriendelijk te ondersteunen en de randvoorwaarden te creëren voor een goed draaiende vereniging.

Ook in 2022 hebben we nog te maken met corona. Maar hopelijk wel op een manier die het voor ons mogelijk maakt om er weer op uit te gaan en mooie, nieuwe herinneringen te maken. Voor onszelf, maar vooral voor onze deelnemers.

Wij zullen er alles aan doen om te zorgen dat onze slogan 'Er kan zoveel meer dan je denkt' waargemaakt wordt.

Godfried Barnasconi
voorzitter Nationaal Bestuur

De impact van de Zonnebloem

1.1 Er kan zoveel meer

Voor ruim 1,3 miljoen Nederlanders met een lichamelijke beperking is eropuit gaan niet altijd vanzelfsprekend. Te vaak ervaren zij drempels in toegankelijkheid, uitsluiting en ongelijke kansen om mee te kunnen doen. De Zonnebloem is elke dag actief om sociaal isolement tegen te gaan. We richten ons daarbij op persoonlijke aandacht, activiteiten, vakanties, mobiliteit en toegankelijkheid.

Onze visie

Nationale Vereniging de Zonnebloem (verder: de Zonnebloem) streeft naar een samenleving waar mensen met een lichamelijke beperking vanzelfsprekend en zonder meer praktische zorgen dan ieder ander aan kunnen deelnemen.

Onze missie

De Zonnebloem verrijkt het leven van mensen met een lichamelijke beperking, en dat van haar vrijwilligers, door sociale en recreatieve activiteiten mogelijk te maken.

1.2 Persoonlijke aandacht, activiteiten en uitjes

De vrijwilligers van de Zonnebloem hebben allerlei activiteiten georganiseerd om onze deelnemers aangesloten te houden bij de samenleving. Een aantal mooie voorbeelden.

Afdeling Apeldoorn-West huurde de Zonnebloemauto om attenties rond te brengen. Met een kofferbak vol blauwe druifjes gingen ze langs hun 115 deelnemers. Om de 1,5 meter afstand goed te kunnen waarborgen, gingen ze alleen met de bestuursleden op pad. Zo reden ze door Apeldoorn-West, met achter de auto ook nog twee bestuursleden op de fiets.

Henri Hidding, vrijwilliger bij de Jongerenafdeling Groningen en Drenthe, legde samen met zijn vriendin ruim 800 kilometer af om 56 deelnemers en 40 vrijwilligers een cadeautje aan huis te bezorgen.

In mei deden 10 Zonnebloemdeelnemers mee aan een Carver Rally in 't Gooi: een toertocht van Laren naar Naarden. Zij konden voor het eerst sinds de start van corona een middagje zorgeloos genieten: "Ik was er speciaal voor naar de kapper gegaan", aldus mevrouw Segers, deelnemer van Zonnebloemafdeling Naarden en met een leeftijd van 101 de oudste aanwezige. Wat was het een prachtige dag!

Voor de deelnemers van de Zonnebloem in Zuidoost-Friesland werd een smakelijke Valentijnsdag georganiseerd. Schouwborg De Lawei uit Drachten doneerde zo'n 240 driegangendiners om de 'Dag van de Liefde' op te luisteren en de deelnemers op te vrolijken in een periode dat iedereen door de beperkingen nog meer geïsoleerd was dan normaal.

Na een lange tijd van binnen zitten en niet kunnen afspreken was het in juli voor Zonnebloem Ravenstein tijd om weer iets te ondernemen. De eerste activiteit was genieten in Theetuin Maashorst van koffie en zelfgebakken taart, een wandelingetje in de tuin en afsluitend een drankje en een heerlijke hapjesplank. De 45 aanwezigen vonden het fijn om er weer op uit te gaan.

De jongerenafdeling Groningen en Drenthe organiseerde een op en top eigentijdse en coronaproof variant van een échte Zonnebloemactiviteit: een online bingo.

1.3 Vakanties

Het mogelijk maken van vakanties voor mensen met een lichamelijke beperking is één van de speerpunten van de Zonnebloem. Hiermee bieden we mensen met een (zware) lichamelijke beperking de gelegenheid tegen een marktconforme prijs een aantal dagen zorgeloos te genieten van een volledig verzorgde (groeps)reis. Daarnaast maken we het mogelijk voor deelnemers om zelfstandig op vakantie te gaan door onze kennis over en ervaring met toegankelijke vakantieaccommodaties te delen op [zonnebloem.nl](https://www.zonnebloem.nl).

Vaarvakanties

Door corona heeft MPS de Zonnebloem een groot deel van 2021 niet kunnen varen. Deze periode is benut voor een opknapbeurt en extra onderhoud. In de zomer konden belangstellenden tijdens een promotour kennismaken met het schip. Eind augustus zijn de vaarvakanties weer gestart. Met de gezondheid van onze gasten, vrijwilligers en bemanning als topprioriteit zijn we gaan varen met een halve bezetting en gasten met een relatief lage zorgbehoefte. Toen de coronabesmettingen in het land stegen, werd ook de angst om te reizen onder onze kwetsbare doelgroep groter. In november is het schip daarom weer stil gelegd.

Afdelingsvakanties

Ook afdelingsvakanties zijn tot 1 juli niet doorgedaan. Gelukkig gingen in de tweede helft van het jaar 55 afdelingen toch op vakantie, waardoor hun deelnemers er weer op uit konden gaan.

Het Hugenpothuis

Dit volledig toegankelijke en aangepaste vakantiehuis in Loenen is afgelopen jaar voor in totaal 170 nachten geboekt.

Nieuwe vakantieconcepten

In het najaar van 2021 zijn we gestart met een pilot voor kleinschalige vakanties voor mensen met een zware lichamelijke beperking en een complexe zorgvraag. De 21 deelnemers hebben positief gereageerd op hun vakantie in De Koekoeksklok in Beilen of Parc Spelderholt in Beekbergen.

De vriendschap tussen Sidney (24) en Famke (22) is hecht. Ze kennen elkaar sinds de basisschool, sporten samen en werken in dezelfde tweedehandswinkel. Tijdens een concert deelt Famke het rolstoelplatform met een aantal jeugdige Zonnebloemdeelnemers. Famke: "Ik had geen idee dat de Zonnebloem ook jongerenafdelingen heeft." Niet lang daarna meldt ze zich aan, samen met Sidney. "Mijn eerste uitje met Jong Amsterdam was de nieuwjaarsborrel in 2018", zegt Sidney. Nu is ze voor het tweede achtereenvolgende jaar met de afdeling op vakantie.

"De vakantie in drie woorden beschrijven? Super, super leuk!" zegt Famke. De accommodatie is perfect voor het gezelschap: de grandeur van de oude ambtswoning met alle moderne benodigdheden voor jonge rolstoelers. De groep is hecht en de sfeer opperbest. Sidney: "Het maakt niet uit wat voor handicap je hebt. Ook als je moeilijk praat zoals ik, word je behandeld als ieder ander." Daar zorgt de vaste groep vrijwilligers voor.

"De Zonnebloem maakt het mogelijk om dingen te ondernemen zonder onze ouders," zegt Famke. "Het is bovendien voor ons de enige mogelijkheid om voor een normale prijs op vakantie te gaan." Sidney vult aan: "En dat we qua begeleiding zelf niets hoeven te regelen is ook heel fijn!"

1.4 Mobiliteit

Zonnebloemauto

De Zonnebloemauto biedt flexibel, betaalbaar en aangepast vervoer voor gebruikers van een rolstoel of scootmobiel. Gebrek aan mobiliteit is een belangrijke belemmering om eropuit te gaan voor mensen met een lichamelijke beperking. Vooral het bezoeken van familie en vrienden die verder weg wonen, het bijwonen van huwelijken en begrafenissen, laat staan een dagje uit of op vakantie, is lastig te organiseren en voor velen onbetaalbaar. Indien huurders geen familie, vrienden of bekenden hebben die de auto kunnen of willen rijden, biedt de Zonnebloem een vrijwillige chauffeur om de Zonnebloemauto te rijden.

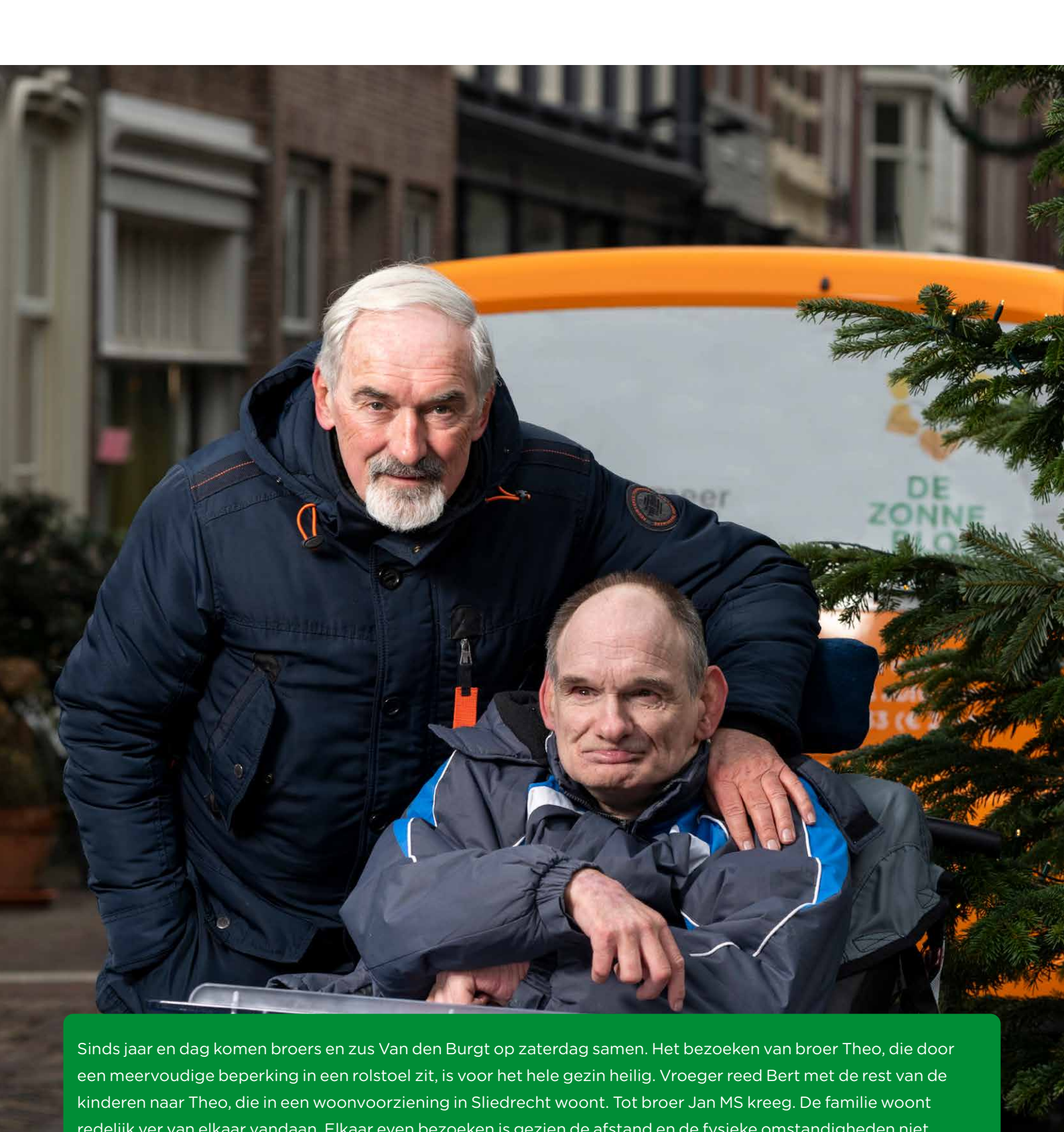
Ondanks beperkende coronamaatregelen gedurende een deel van 2021 is de bezettingsgraad van de Zonnebloemauto op 38% uitgekomen, een stijging ten

opzichte van 2020. Door de coronamaatregelen hebben we 2021 en in de tweede helft van het jaar de inzet van vrijwillige chauffeurs tijdelijk moeten stopzetten.

Een klanttevredenheidsonderzoek onder huurders laat met een eindoordeel van 8,1 zien dat men tevreden is over het huren van de Zonnebloemauto.

Zonnebloemfietsen

Medio december is door de Nationale Vergadering besloten om als extra mobiliteitsoptie Zonnebloemfietsen op te nemen in het dienstenpakket van de Zonnebloem. Deze (rolstoel)fietsen bieden een extra mogelijkheid aan vrijwilligers en deelnemers om er samen op uit te gaan. Daarnaast kunnen ze de samenwerking met andere lokale (zorg)partijen versterken en de zichtbaarheid van de Zonnebloem vergroten.

Sinds jaar en dag komen broers en zus Van den Burgt op zaterdag samen. Het bezoeken van broer Theo, die door een meervoudige beperking in een rolstoel zit, is voor het hele gezin heilig. Vroeger reed Bert met de rest van de kinderen naar Theo, die in een woonvoorziening in Sliedrecht woont. Tot broer Jan MS kreeg. De familie woont redelijk ver van elkaar vandaan. Elkaar even bezoeken is gezien de afstand en de fysieke omstandigheden niet altijd eenvoudig. Dankzij de Zonnebloemauto hebben ze de rollen eenvoudig kunnen omdraaien; Theo wordt nu opgehaald en iedereen gaat op bezoek bij Jan. Zo wordt de waardevolle familietraditie in ere gehouden. En Theo vindt het fantastisch!

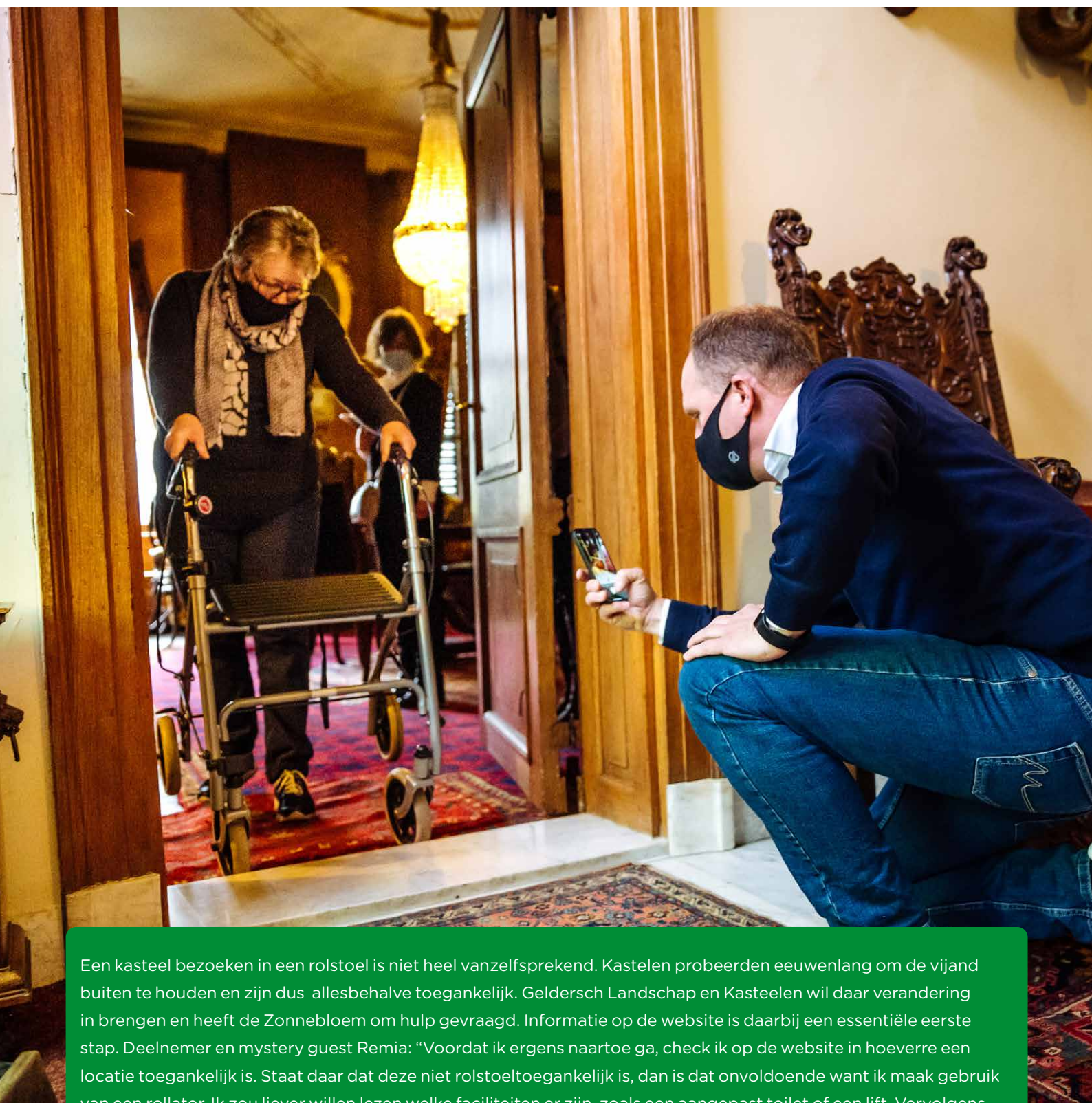
1.5 Toegankelijkheid

Toegankelijkheid is een belangrijke voorwaarde voor mensen met een lichamelijke beperking om deel te kunnen nemen aan de samenleving. De Zonnebloem werkt aan een toegankelijker Nederland en richt zich daarbij op de sociale en recreatieve sector. Het is daarmee een van de pijlers onder het Meerjarenplan 2019-2023.

Daarnaast is een aantal losse projecten uitgevoerd, waaronder een onderzoek naar de toegankelijkheid van openbare ruimten van de gemeente Dongen en een werkbezoek van Tweede Kamerlid Lucille Werner bij Het Nationale Theater in Den Haag om ook in de politiek meer bewustzijn te creëren voor toegankelijkheid.

In 2021 hebben we 13 locaties getest met financiële steun vanuit Geldersch Landschap & Kastelen en vanuit het VSBfonds voor Kunst & Cultuur:

- Kasteel Doorwerth in Doorwerth
- Kasteel Cannenburgh in Vaassen
- Huis Zypendaal in Arnhem
- Kasteel Rosendael in Rozendaal
- Kasteel Hernen in Hernen
- Safari Resort Beekse Bergen in Hilvarenbeek
- St. Jozefkerk in Achterveld
- Museum Panorama Mesdag in Den Haag
- Stedelijk Museum Kampen in Kampen
- Bonnefantenmuseum in Maastricht
- Rijksmuseum Twenthe in Enschede
- Nationaal Jenevermuseum in Schiedam
- Frans Hals Museum in Haarlem

Een kasteel bezoeken in een rolstoel is niet heel vanzelfsprekend. Kastelen probeerden eeuwenlang om de vijand buiten te houden en zijn dus allesbehalve toegankelijk. Geldersch Landschap en Kasteelen wil daar verandering in brengen en heeft de Zonnebloem om hulp gevraagd. Informatie op de website is daarbij een essentiële eerste stap. Deelnemer en mystery guest Remia: “Voordat ik ergens naartoe ga, check ik op de website in hoeverre een locatie toegankelijk is. Staat daar dat deze niet rolstoeltoegankelijk is, dan is dat onvoldoende want ik maak gebruik van een rollator. Ik zou liever willen lezen welke faciliteiten er zijn, zoals een aangepast toilet of een lift. Vervolgens kan ik zelf bepalen of ik het kasteel wil bezoeken.” Mensen die slecht ter been zijn of in een rolstoel zitten ervaren ook problemen, zoals drempels, loszittend tapijt of beperkte bewegingsruimte tussen de museale objecten. De Zonnebloem brengt deze waardevolle informatie in kaart en adviseert over mogelijkheden die helpen om de kastelen en bijbehorende parken toegankelijker te maken. Gezien de monumentale status zal een kasteel nooit 100% toegankelijk zijn, maar met elke drempel die je wegneemt, letterlijk en figuurlijk, verhoog je de toegankelijkheid.

Communicatie en zichtbaarheid

De Zonnebloem communiceert via (online) communicatiekanalen en de media actief over de doelstellingen, activiteiten en resultaten van de vereniging. Afdelingen maken vaak gebruik van lokale media om over hun plaatselijke activiteiten te berichten. Authenticiteit speelt daarbij een belangrijke rol. We vertellen echte verhalen.

2.1 Communicatie met vrijwilligers

Om vrijwilligers te informeren en te inspireren ontvangen zij tweewekelijks een informatieve e-mailnieuwsbrief en 4x per jaar het tijdschrift ZON. Daarnaast kunnen vrijwilligers snel en gemakkelijk relevante informatie vinden op de interne website Mijn Zonnebloem.

2.2 Communicatie met deelnemers

Vrijwilligers zorgen voor regelmatige contactmomenten met de afdelingsdeelnemers. Overige deelnemers, pashouders van de Zonnebloemauto en mystery guests zijn in 2021 vanuit het nationaal bureau door middel van e-mailnieuwsbrieven aangesloten gehouden. Daarnaast heeft de Zonnebloem de platformen zonnebloem.nl/thuis en zonnebloem.nl/uit met tips, spelletjes en suggesties om er op uit te gaan gedurende het jaar actueel gehouden.

2.3 Communicatie met donateurs

De Zonnebloem informeert donateurs over de activiteiten, projecten en resultaten via Zonnebloem Nieuws, Scheepsjournaal, de website en e-mailnieuwsbrief. Daarnaast worden regelmatig advertenties geplaatst over specifieke onderwerpen, zoals nalaten aan de Zonnebloem. De diverse fondsen en grote gevers, zowel zakelijk als particulier, worden regelmatig geïnformeerd over de activiteiten, projecten en resultaten door een vaste contactpersoon.

2.4 Zichtbaarheid

Zichtbaarheid, o.a. gecreëerd door de inzet van sociale media en reclamecampagnes, helpt om betrokkenheid te creëren en bijvoorbeeld nieuwe, jongere vrijwilligers, deelnemers en donateurs aan onze organisatie te binden. Doordat een groot deel van de lokale en landelijke activiteiten als gevolg van corona geen doorgang kon vinden, is deze zichtbaarheid minder geworden. Ook met onze televisiecampagnes hebben we niet het aantal mensen kunnen bereiken dat we voor ogen hadden. Hierdoor zagen we direct een daling in de naamsbekendheid.

	Begin 2021	Medio 2021	Eind 2021
Naamsbekendheid	73,2%	71,3%	69,9%

De Tv- en radiocommercials hebben wel geholpen om duidelijk te maken dat de Zonnebloem er is voor mensen met een lichamelijke beperking én dat we helpen om sociaal isolement tegen te gaan. Daarnaast zetten ze mensen aan om zich aan te melden als vrijwilliger en zorgt de radiocommercial voor de Zonnebloemauto voor een verhoogde interesse in deze dienstverlening.

Media

We zijn altijd blij wanneer journalisten en televisieprogramma's aandacht besteden aan het werk van de Zonnebloem. In 2021 resulteerde dit onder andere in:

- Een mooi artikel door Omroep Brabant over het feit dat vaarvakanties met MPS de Zonnebloem als gevolg van corona lange tijd niet mogelijk waren.
- Omrop Fryslân en Omroep Peel & Maas hebben aandacht besteed aan de tour van het MPS door Nederland.
- In RTL4-programma Koffietijd was aandacht voor het bakboekje dat vrijwilligers ter ere van de Dag van de Vrijwilliger ontvingen. Het interview met zowel een betrokken vrijwilliger als één van de chef-koks uit het bakboekje leverde een mooi en enthousiast item op.
- Een 4 minuten durend item op televisie in SBS6-programma Reiskriebels over de jongeren van Zonnebloemafdeling Jong Zeeland die gingen klimmen in een aangepast klimbos.

Organisatie

Deelnemers
Vrijwilligers

3.1 Vrijwilligers

De Zonnebloem is een vrijwilligersorganisatie die ook door vrijwilligers wordt bestuurd. De 29.879 vrijwilligers vormen de leden van de vereniging. De meeste vrijwilligers zijn georganiseerd in 1.015 plaatselijke en 93 regionale afdelingen. De provinciale afdelingen zijn met ingang van 2021 vervallen. De overige vrijwilligers zijn vooral actief als vakantievrijwilliger, mystery guest of vrijwillige chauffeur. De vrijwilligersorganisatie wordt ondersteund door het nationaal bureau met betaalde krachten.

Vrijwilligerswerving

In het voorjaar hebben 188 afdelingen meegedaan aan een wervingscampagne op Facebook voor nieuwe bestuursvrijwilligers en 78 voor algemeen vrijwilligers. In het najaar hebben 177 afdelingen op deze manier bestuursvrijwilligers geworven en 153 afdelingen algemeen vrijwilligers. In totaal zijn in 2021 ruim 3.000 mensen als nieuwe vrijwilliger bij de Zonnebloem gestart. Doordat de uitstroom ongeveer even hoog was is het aantal vrijwilligers per 31/12 uitgekomen op 28.139.

Deskundigheidsbevordering

Vrijwilligers worden door beroepskrachten ondersteund bij de uitvoering van hun vrijwilligerswerk. Hiertoe werden in 2021 onder andere 3 nieuwe fysieke workshops, 15 online workshops en 1 webinar ontwikkeld. Daarnaast is het aanbod in het kader van deskundigheidsbevordering uitgebreid met 3 nieuwe instructiefilms.

Ondersteuning en inspiratie

Om vrijwilligers in coronatijd extra te inspireren waren er 2 themapagina's waarop afdelingen hun activiteiten met anderen konden delen. Daarnaast is een aantal kant-en-klare activiteiten ontwikkeld, waaronder een digitaal Paaskookboek, een zomerpuzzelboekje, een picknicktas en een bakboek.

3.2 Bestuur en toezicht

Nationale Vergadering (ledenraad)

Vanuit de vereniging worden leden afgevaardigd naar de Nationale Vergadering. Dit hoogste besluitvormende orgaan houdt toezicht op het beleid en de verantwoording van de vereniging. De Nationale Vergadering keurde onder andere besluiten goed met betrekking tot:

- Uitbreiding van het mobiliteitsaanbod met Zonnebloemfietsen.
- Een project om deelnemers beter aangesloten te houden op de digitale samenleving.

Daarnaast zijn de jaarrekening, het jaarverslag, jaarplan en de begroting goedgekeurd.

Nationaal Bestuur

Het Nationaal Bestuur heeft 8x vergaderd (1x fysiek). In deze overleggen is veel gesproken over de gevolgen van corona voor de Zonnebloemactiviteiten. Daarnaast is de nieuwe Verengingsstructuur verder vormgegeven, waarbij de nieuwe wijze van samenstellen van de Nationale Vergadering een belangrijk besluit was. In dit kader is ook veel gesproken over de herinrichting van het nationaal bureau, dat met de nieuwe structuur beter in staat moet zijn de vereniging efficiënt, flexibel en klantvriendelijk te ondersteunen. Ook is er gesproken over wat er nodig is om de lokale afdelingen goed te laten functioneren en de rol van de regionale besturen hierin. Daarnaast zijn de begroting, jaarrekening en het jaarplan besproken en vastgesteld. Tijdens het bestuursweekend in oktober vond er een zelfevaluatie plaats van het Nationaal Bestuur en is er breed van gedachten gewisseld over de toekomst van de Zonnebloem.

Samenstelling van het Nationaal Bestuur op 31 december 2021 :

	Functie	Eerste benoeming	Huidige termijn eindigt eind	Laatste termijn eindigt eind
Godfried Barnasconi	Voorzitter	Juni 2011	2022	2022
Wouter Kalkman	Penningmeester	December 2020	2023	2027
Hans Timmermans	Bestuurslid	Juni 2015	2021	2025
Brenda Knip	Bestuurslid	December 2020	2023	2027
Karina Schilte	Bestuurslid	Juni 2010	2022	2022
Annemarie Apeldoorn	Bestuurslid	Jun 2019	2021	2025

Bezoldiging

Alle bestuursleden zijn actief op onbezoldigde basis. Aan bestuurders worden geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt. Positie in de vereniging, taken en verantwoordelijkheden en bepalingen rondom de besluitvorming van het Nationaal Bestuur zijn beschreven in een bestuursreglement.

Directie

Het gros van de bestuurlijke taken heeft het Nationaal Bestuur overgedragen aan een betaalde directie. Deze ondersteunt het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering bij het voorbereiden en uitvoeren van beleid. Hij geeft daartoe leiding aan de vrijwilligersorganisatie en aan de betaalde krachten van het nationaal bureau. Per kwartaal legt hij verantwoording af aan het bestuur en informeert hen over de gang van zaken. In 2021 was Marc Damen directeur.

Auditcommissie

De Auditcommissie staat het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering bij in de uitoefening van het financiële toezicht. De commissie bestaat uit twee leden van het Nationaal Bestuur, onder wie het bestuurslid met het aandachtsgebied financiën, drie leden van de Nationale Vergadering en twee externe leden. De rol en taak van de commissie zijn opgenomen in een reglement. De Auditcommissie kwam in 2021 drie keer bijeen.

3.3 Het nationaal bureau

De belangrijkste activiteiten van het nationaal bureau zijn het dagelijks ondersteunen van de afdelingen in het land en zorgen voor de randvoorwaarden van een goed draaiende vereniging. De herstructurering van het nationaal bureau is per 1 februari 2021 geïmplementeerd, wat geresulteerd heeft in het vertrek van een aantal medewerkers en het aannemen van nieuwe mensen. Eind 2021 waren er 99 betaalde medewerkers in dienst (vs. 85 eind 2020) wat neerkomt op 78,66 voltijdbanen. Het ziekteverzuim ligt met 4,58% net boven de doelstelling van 4% (landelijke norm). In 2020 was het 3,89%.

Ondernemingsraad

De OR heeft in 2021 met de bestuurder gesproken en/of onderhandeld over de volgende punten:

- De nieuwe organisatiestructuur en gevolgen voor de medewerkers (cultuur, werkdruk, etc.).
- De balans tussen thuiswerken en aanwezigheid op kantoor.
- De invloed van het ICT-programma Zonnewende.
- Arbeidsvoorwaarden 2022/2023.

De OR heeft afscheid genomen van drie leden en twee nieuwe leden mogen verwelkomen.

Voor 2022 zijn OR-verkiezingen gepland. Daarnaast zijn belangrijke onderwerpen/thema's voor 2022:

- Verdere uitwerking van een aantal elementen van de arbeidsvoorwaarden 2022/2023.
- Verdere vormgeving van de cultuur
- Stappen die gezet worden n.a.v. de uitkomsten van de Inzetbaarheidsscan
- Vitaliteit en ontwikkeling van medewerkers.
- Aangepaste beoordeling- en waarderingssystematiek
- De impact van het ICT-programma Zonnewende.

Integriteitsbeleid

Op het gebied van integriteit van de organisatie volgen we de normen van de Erkenningsregeling CBF.

De Zonnebloem heeft een meld- en registratiesysteem op het gebied van: klachten, inschakelen vertrouwenspersonen en fraudedossiers.

Klachten:

De klachten die de Zonnebloem in 2021 ontving van donateurs, vrijwilligers, deelnemers en het Nederlands publiek hadden voornamelijk betrekking op de coronamaatregelen, donateurswerving, de loterij en de reclamecampagnes.

Inschakeling vertrouwenspersonen:

De Zonnebloem kent zowel voor vrijwilligers en deelnemers als voor de betaalde medewerkers een interne en een externe vertrouwenspersoon. In 2021 is vanuit de medewerkers 3 keer een beroep gedaan op de externe vertrouwenspersoon, maar er zijn geen vervolgacties ondernomen omdat de gesprekken voldoende bleken.

Fraudes:

In 2021 zijn er drie meldingen geweest van financiële kwesties, waarvan éénmaal fraude door een penningmeester en tweemaal van bank(helpdesk)fraude bij een lokale afdeling. De betreffende penningmeester heeft het bedrag volledig terugbetaald aan de Zonnebloem. Met betrekking tot de bank(helpdesk)fraude hebben de banken, met name de Rabobank, uit coulance de financiële schade van de betreffende afdelingen volledig gecompenseerd.

Er lopen nog twee terugbetalingsregelingen via het CJIB van eerdere fraudegevallen.

Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG) en informatiebeveiliging

De afdelingen en het nationaal bureau verwerken op grote schaal persoonsgegevens van deelnemers, vrijwilligers, donateurs en medewerkers; personen van wie de privacy goed beschermd moet worden. Ook in 2021 zijn nieuwe initiatieven, zoals promotionele acties, getoetst en in lijn gebracht met de AVG-regels. Nieuwe medewerkers zijn getraind op privacy vriendelijk werken en er zijn verbeteringen aangebracht in systemen en werkprocessen. Het voldoen aan de privacywetgeving is een speerpunt in het ICT-programma. Op het gebied van informatiebeveiliging zijn veel maatregelen getroffen om de Zonnebloemsystemen veiliger te maken en de gevolgen van een eventueel datalek te minimaliseren. Afgelopen jaar zijn er vier incidenten gemeld, waarvan twee een technische oorzaak hadden en het in twee gevallen een menselijke fout betrof. Bij geen van deze incidenten was er sprake van een hoog risico voor de privacy van betrokken personen. Wel heeft een aantal incidenten geleid tot aanpassingen van procedures om herhaling te voorkomen. De AVG en veiligheid van data stond daarmee ook in 2021 nadrukkelijk op de agenda.

Samenwerking

De Zonnebloem staat midden in de samenleving en stimuleert de samenwerking met andere maatschappelijke organisaties en bedrijven op zowel plaatselijk, regionaal als nationaal niveau. Op al deze niveaus wordt dan ook veelvuldig samengewerkt. De Zonnebloem bedankt al haar samenwerkingspartners van harte.

MPS de Zonnebloem

Behalve de Nationale Vereniging heeft de Zonnebloem nog een entiteit: Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V. die het vakantieschip, MPS de Zonnebloem, van de Zonnebloem exploiteert. De vereniging is enig aandeelhouder en de directeur van de vereniging is ook directeur van de B.V. Eind 2021 waren op het vakantieschip van de Zonnebloem 7 bemanningsleden werkzaam (vs. 7 eind 2020). Het ziekteverzuim op het MPS was 0,00% vergeleken met 0,42% in 2020.

De jaarrekening van de B.V., die statutair in Breda is gevestigd, is via het nationaal bureau op te vragen.

Financiering van de activiteiten

De Zonnebloem kan haar doelstellingen alleen verwezenlijken bij voldoende financiële steun uit de Nederlandse samenleving. Ondanks de onzekerheden van de voortdurende coronacrisis konden we blijven rekenen op de steun van een grote groep trouwe donateurs, lotenkopers, zakelijke partners en sponsors. We zijn hen allemaal bijzonder dankbaar.

4.1 Donateurs

Eind 2021 had de Zonnebloem 309.172 donateurs. Met een mix aan wervingsmethoden, waaronder direct mail, huis-aan-huis werving, verkoop van (kerst)kaarten, advertenties en online campagnes, proberen we zoveel mogelijk structurele donateurs te werven om de uitvoering van onze activiteiten, vakanties en projecten ook op langere termijn te kunnen waarborgen.

4.2 Zonnebloemloterij

In 2021 zijn er 696.792 loten verkocht met een opbrengst van € 1.393.584 (een stijging van 45% t.o.v. 2020). Hiervan zijn 95.630 loten online gekocht. Het aantal afdelingen dat online verkocht is gestegen met 15%. Er is veelvuldig gebruik gemaakt van QR codes.

4.3 Samenwerking, sponsorships en lokale fondsenwerving

Geld voor de lokale activiteiten wordt grotendeels bijeengebracht door de vrijwilligers, bijvoorbeeld door lotenverkoop en het vinden van lokale sponsors. Ook krijgen afdelingen een gedeelte van de inkomsten van donateurs in hun postcodegebied. Daarnaast worden vanuit het nationaal bureau samenwerkingen geïnitieerd die afdelingen lokaal in kunnen zetten om fondsen te werven of extra aandacht aan hun deelnemers te schenken. Een greep uit de leuke activiteiten en successen in 2021:

- Een actie met kwekerscollectief Sunsation, 15 Limburgse afdelingen én tuincentrum GroenRijk Berg en Terblijt maakte het mogelijk om de Nationale Ziekendag op te vrolijken voor de deelnemers.
- Klanten van 67 filialen van supermarktketen Hoogvliet konden in mei een Sunsation® potzonnebloem kopen en daarmee de Zonnebloem steunen. Dit leverde € 4.762 op.
- Ook veel PLUS Supermarkten, waaronder 11 in Limburg verkochten Sunsation® Sunflowers ten behoeve van de Zonnebloem.
- Een samenwerking tussen Breda Maakt Mij Blij, Tilburg Maakt Mij Blij en de online pluktuin Pluukz resulteerde in een actie waarbij bloemen werden gedoneerd aan de Zonnebloem, die vervolgens door de afdelingen in Breda en Tilburg zijn uitgedeeld aan hun deelnemers.

Daarnaast hebben we opnieuw steun ontvangen en/of mogen samenwerken met Postcode Loterij & VriendenLoterij, Welzorg Auto op Maat/ Louwman Group, VSB-fonds, Vattenfall & Vattenfall Foundation, Vegro, Riki Stichting, ZonMw, Stichting Retourschip, Stichting RCOAK, Fonds Sluyterman van Loo, Fonds Schiedam Vlaardingen e.o., KPN Mooiste Contact Fonds, ANWB Fonds, Coovels Smits Stichting, Villa Variemon, Rabobank en het Dr. C.J. Vaillant Fonds.

Financieel beheer en interne beheersing

5.1 Financieel beleid

Uitgangspunten voor het financieel beleid zijn transparantie, verantwoording en verantwoordelijkheid en zorg voor continuïteit. Het financieel beleid van de Zonnebloem bestaat uit vermogensbeleid, beleggingsbeleid, prijsbeleid en interne financiering. De kaders hiervoor zijn beschreven en vastgelegd.

Erkend goed doel

De Zonnebloem is sinds juli 2016 een Erkend Goed Doel. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) toetst de organisaties aan de normen van de Erkenning, kent de Erkenning toe en houdt toezicht. Voor de erkenning wordt onderscheid aangebracht in verplichte normen en aandachtspunten. Ook is er een CBF-erkenningpaspoort ontwikkeld, waarbij overzichtelijk de kerngegevens van de organisatie worden weergegeven.

Vermogensbeleid

Als organisatie met een CBF-erkenning houden we ons conform de normen van de erkenningsregeling aan de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland. Conform deze richtlijn vormt de Zonnebloem alleen reserves met een vooraf bepaalde bestemming. Daarnaast mag ze een continuïteitsreserve hebben van maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie.

Aansluitend op de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland heeft het Nationaal Bestuur van de Zonnebloem besloten om deze norm voor maximale hoogte van de continuïteitsreserve voor de gehele Zonnebloem over te nemen. Op basis van de realisatie over 2021 volgt hieruit per 31 december 2021 een continuïteitsreserve van € 22,4 miljoen. De werkelijke continuïteitsreserve per 31 december 2021 bedraagt € 20,2 miljoen.

Verantwoord beleggingsbeleid

Tussen de ontvangst van middelen en de daadwerkelijke besteding kan enige tijd verstrijken. In de tussenliggende periode wil de Zonnebloem deze middelen zorgvuldig en transparant beheren. Als ze langere tijd ter beschikking staan, worden ze risicomijdend belegd door een vermogensbeheerder met jarenlange beleggingservaring. Zo kan een beter rendement worden behaald dan met het passief volgen van een strategische asset-mix mogelijk is. De beleggingshorizon bedraagt meer dan tien jaar, waarbij in totaal niet meer dan 30% in

zakelijke waarden (aandelen) mag worden belegd.

De beleggingsdoelstelling op het belegd vermogen is aangepast naar reële instandhouding. Hiermee bedraagt het gewenste rendement na kosten circa 2% op jaarbasis.

De Zonnebloem heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid en die dient ook in het beleggingsbeleid van de vereniging zichtbaar te zijn. In 2010 heeft de Zonnebloem verantwoord beleggen ingevoerd in het totale vermogensbeheer. Dit beheer wordt uitbesteed aan F. van Lanschot Bankiers N.V. (hierna Van Lanschot). Het beheer voldoet aan de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen.

Gekozen is voor een duurzaam beleggingsproces, waarin naast financiële data, ook niet-financiële (duurzame) data worden meegewogen. De fondsen van Van Lanschot beleggen niet in ondernemingen die in strijd handelen met Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen. De richtlijn adviseert organisaties om beleggingen te onderzoeken op schending van onder andere mensenrechten, corruptie, en bescherming van het milieu. Periodiek wordt het beleggingsuniversum gescreend door een externe dataprovider op overtreding van de richtlijn. De afspraken over beheer, asset-mix en richtlijnen met betrekking tot de aandelen en vastrentende waarden waarin mag worden belegd, zijn vastgelegd in een vermogensbeheerovereenkomst. Periodiek vindt overleg plaats waarbij Van Lanschot verantwoording aflegt over het naleven van de afspraken en de performance van de portefeuilles.

Prijsbeleid en interne financiering

De Zonnebloem voert een uniform prijsbeleid. Deelnemers betalen marktconforme prijzen voor de deelname aan Zonnebloemactiviteiten. En vrijwilligers worden niet financieel belast, zij betalen zelf geen bijdragen voor deelname aan activiteiten en worden gestimuleerd om gemaakte onkosten te declareren.

De interne financiering beschrijft de regelingen op het gebied van de geldstromen en administratieve processen tussen de afdelingen onderling en tussen de afdelingen en de vereniging nationaal. We hebben het dan over de verdeling van donateursgelden, de opbrengsten van de loterij, de kosten en bijdragen voor workshops, de verzekeringen en dergelijke. Het is van belang dat de hoeveelheid geldstromen tussen alle verenigingsorganen zo klein mogelijk is. Belangrijk is ook dat de regelingen die daarbij horen niet ingewikkelder zijn dan nodig en zoveel mogelijk gestroomlijnd worden.

Stimulering

Voor afdelingen is er een aantal stimuleringsregelingen waarvan zij gebruik kunnen maken. Zo kunnen afdelingen een bijdrage ontvangen voor de dekking van kosten van een vakantie. De 49 afdelingen die in 2021 op vakantie zijn geweest ontvingen samen ruim € 130.000.

Ook konden afdelingen in 2021 een tegemoetkoming ontvangen voor de volledige kosten met betrekking tot als gevolg van corona geannuleerde vakanties. In totaal ontvingen afdelingen een bedrag van circa € 15.000 aan tegemoetkoming m.b.t. geannuleerde vakanties.

Afdelingen die te weinig inkomsten hebben om voldoende activiteiten te organiseren, kunnen ook een beroep doen op het Stimuleringsfonds van de Zonnebloem. Dat geldt ook voor afdelingen die willen groeien door het aanbod verder uit te breiden met vernieuwende activiteiten en/of nieuwe deelnemers te bereiken, maar daarvoor niet voldoende geld hebben. In 2021 zijn 2 aanvragen gehonoreerd (2020: 6). Het uitgekeerde bedrag bedraagt € 2.595 (2020: € 12.554). In 2021 hebben 5 afdelingen in totaal € 700 gestort in het Stimuleringsfonds (2020: 4 afdelingen in totaal € 13.331). Ook hebben in 2021 vijf afdelingen voor in totaal € 2.800 een bijdrage gedaan voor de kosten van het schip MPS de Zonnebloem.

5.2 Financiële positie

Vanuit het oogpunt van transparantie presenteert de Zonnebloem een geconsolideerde jaarrekening, waarin de twee Zonnebloementiteiten zijn verenigd. Deze entiteiten zijn statutair gevestigd in Breda. De jaarrekening van de Zonnebloem is opgesteld volgens Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Organisaties (RJ 650).

De volgende rechtspersonen zijn in de consolidatie opgenomen:

- Nationale Vereniging de Zonnebloem
- Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V.

Saldo van de baten en lasten

Het saldo van baten en lasten is in 2021 € 601.000 positief. Het resultaat is als volgt verdeeld over de verschillende entiteiten:

	Resultaat 2021	
(x € 1.000)		
Vereniging Nationaal	612	
Afdelingen	1.020	
Nationale Vereniging de Zonnebloem		1.632
Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V.		-1.031
Saldo van baten en lasten		601

Het resultaat 2021 is ruim € 125.000 hoger dan het resultaat van 2020. De som van de baten is bijna € 1,1 miljoen hoger ten opzichte van 2020. De bestedingen aan de doelstelling zijn bijna € 1,0 miljoen hoger dan voorgaand jaar. De totale wervingskosten en kosten beheer en administratie zijn respectievelijk € 226.000 en € 149.000 hoger dan voorgaand jaar. De financiële baten zijn ruim € 425.000 hoger ten opzichte van 2020.

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020	Vershil
(x € 1.000)			
Som van de baten	18.415	17.347	1.068
Som besteed aan doelstelling	14.206	13.214	992
	4.209	4.133	76
Totale kosten werving baten	3.786	3.560	226
Kosten beheer en administratie	1.136	987	149
Financiële baten en lasten	1.314	887	427
Saldo van baten en lasten	601	473	128

Baten

Om inzicht te geven in de ontwikkeling van de totale baten over 2021 volgt hierna een overzicht gebaseerd op de baten over 2021 met ter vergelijking de baten over 2020.

(x € 1.000)

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020	Vershil
Baten van particulieren	16.693	15.139	1.554
Baten van bedrijven	106	120	-14
Baten van loterijorganisaties	727	761	-34
Baten van subsidies van overheden	691	1.046	-355
Baten van andere organisaties zonder winststreven	71	173	-102
Totaal van de geworven baten	18.288	17.239	1.049
Baten als tegenprestatie voor levering producten	115	101	14
Overige baten	12	7	5
Totaal van de baten	18.415	20.469	1.068

Baten van particulieren

De baten van particulieren bestaan hoofdzakelijk uit structurele donateursbijdragen (€ 7,8 miljoen), opbrengst mailings (€ 1,3 miljoen), opbrengst nalatenschappen (€ 3,7 miljoen), opbrengst loterij (€ 1,5 miljoen) en bijdragen fondsenwerving algemeen, waaronder spontane giften (€ 1,4 miljoen).

Per saldo zijn de baten van particulieren met ruim € 1,5 miljoen toegenomen ten opzichte van 2020. Deze toename wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een stijging van de baten van nalatenschappen van ruim € 1,3 miljoen ten opzichte van voorgaand jaar. Dit wordt met name veroorzaakt door de ontvangst van een grote nalatenschap van circa € 1,1 miljoen. De opbrengst uit de loterij steeg met bijna € 500.000 ten opzichte van vorig jaar. Een compliment voor vrijwilligers, die ondanks alle beperkingen en problemen als gevolg van corona toch ruim 200.000 loten meer wisten te verkopen. Door succesvolle upgrade- en wervingsacties zijn de baten uit donateursbijdrage ruim € 400.000 hoger dan in 2020. De baten van major donors en fondsenwerving algemeen (incidentele giften) waren respectievelijk € 385.000 en ruim € 200.000 lager dan voorgaand jaar. De daling van de opbrengst van major donors wordt veroorzaakt doordat in 2020 een major donor een woning had geschonken.

De baten uit nalatenschappen bedragen in 2021 € 3.707.000 (2020 € 2.397.000).

Het aantal nieuwe dossiers was 83 en het aantal lopende dossiers per 31 december 2021 is 73.

(x € 1.000)

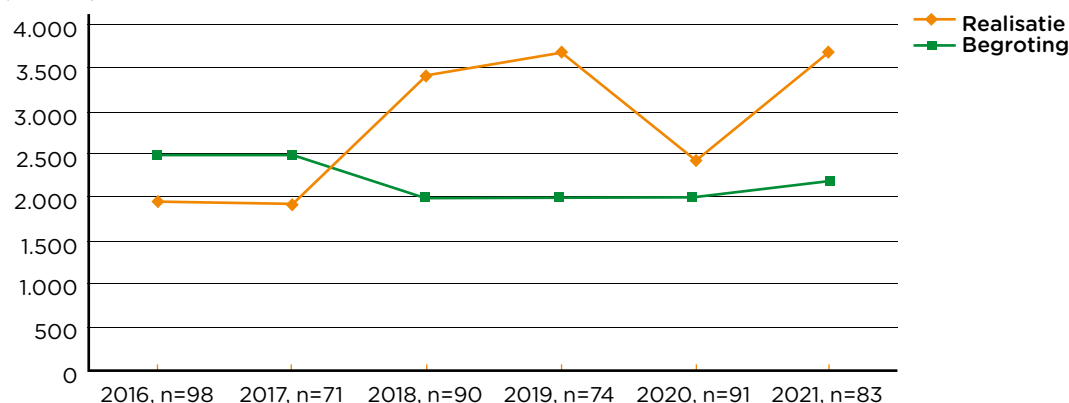

Fig. 1. Jaarlijkse ontwikkeling baten uit nalatenschappen en jaarlijks aantal ontvangen nalatenschappen

Baten van subsidies van overheden

De lagere baten bij subsidies van overheden worden veroorzaakt doordat de Zonnebloem in 2020 € 400.000 heeft ontvangen van het Ministerie van VWS ten behoeve van de actie #EenKleinGebaar.

Bestedingen

De som van de lasten is in 2021 met ruim € 1,4 miljoen toegenomen ten opzichte van 2020. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere bestedingen aan de doelstelling van € 1,0 miljoen doordat met name lokale afdelingen meer activiteiten hebben georganiseerd en ingezet is op het verhogen van de naamsbekendheid van de Zonnebloem. De kosten van werving baten steeg met ongeveer € 230.000. Dit bedrag is met name besteed aan upgrade- en wervingsacties. Dit heeft o.a. geresulteerd in ruim € 400.000 extra baten uit donateursbijdrage. De hogere kosten bij beheer en administratie worden met name veroorzaakt door ICT programma Zonnewende en evaluatie nationaal bureau.

(x € 1.000)

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020	Verschil
Besteed aan doelstelling	14.206	13.214	992
Kosten werving baten	3.786	3.560	226
Kosten beheer en administratie	1.136	987	149
Som van de lasten	19.128	17.761	1.367

Bestedingen aan doelstelling

De bestedingen aan doelstelling hebben betrekking op:

(x € 1.000)

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020	Verschil
Voorlichting, bewustwording en eigen activiteiten	2.883	2.385	498
Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	4.987	5.008	-21
Vakanties	3.358	3.236	122
Evenementen	2.978	2.585	393
Som besteed aan doelstelling	14.206	13.214	992

De bestedingen aan doelstelling zijn in 2021 bijna € 1,0 miljoen hoger dan in 2020. Dit wordt onder andere veroorzaakt door hogere bestedingen van bijna € 500.000 bij voorlichting, bewustwording eigen activiteiten. De kosten van de jaarlijkse campagne zijn € 232.000 hoger dan in 2020. In 2021 is gestart met activiteiten om de naamsbekendheid te verhogen. De hogere bestedingen bij evenementen worden vooral veroorzaakt doordat afdelingen in 2021 weer manieren hebben gevonden om activiteiten te organiseren ondanks corona.

Totaal kosten werving baten

De totale kosten voor de werving van baten zijn met ongeveer € 230.000 toegenomen ten opzichte van 2020 door extra behoud-upgrade- en wervingskosten van donateurs (€ 260.000). Dit heeft o.a. geresulteerd in ruim € 400.000 extra baten uit donateursbijdrage ten opzichte van vorig jaar.

Het percentage 'Wervingskosten als % van de totale baten' (wervingskosten gedeeld door de geworven baten) bedraagt in 2021, evenals in 2020, 20,7%. Het percentage 'Wervingskosten als % van de totale lasten' (wervingskosten gedeeld door de totale baten) bedraagt 19,8% (2020: 20,0%).

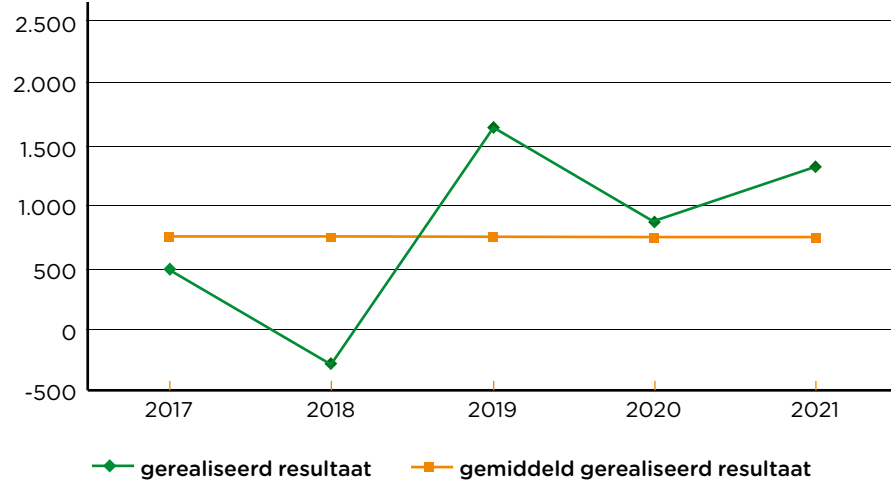
Kosten beheer en administratie

Hieronder vallen alle kosten die de organisatie maakt voor de (interne) beheersing en administratie, die niet toe te rekenen zijn aan de doelstelling of aan de werving van baten. De kosten beheer en administratie zijn € 1.136.000 en hiermee ongeveer € 150.000 hoger dan in 2020 (€ 987.000). Dit wordt veroorzaakt door hogere kantoorkosten als gevolg van een programma ter verbetering van de CRM-omgeving (Zonnewende). De werkelijk kosten beheer en administratie zijn € 37.000 lager dan begroot in 2021. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere personeelskosten.

Financiële baten en lasten

Het resultaat van de financiële baten en lasten over 2021 bedraagt ruim € 1,3 miljoen positief. Dit komt neer op een gerealiseerd rendement van 6,02%, wat met name veroorzaakt wordt doordat € 6,0 miljoen is gedoteerd aan de effectenportefeuille en de positieve ontwikkelingen op de beurs in 2021. Gemiddeld is over de afgelopen 5 jaar een rendement gehaald van 4,26%.

(x €1.000)

Financiële baten en lasten

(x € 1.000)

	2021	2020	2019	2018	2017
Rente uit spaarrekeningen en deposito's	-1	1	1	2	15
Rentes uit obligaties	-	-	-	-	-
Rentelasten	-	-	-	-	-
Subtotaal rentebaten en lasten	-1	1	1	2	15
Dividend	81	139	183	169	179
Gerealiseerde koersresultaten	1.580	650	191	229	38
Ongerealiseerde koersresultaten	-281	170	1.268	-610	150
Subtotaal koersresultaten	1.299	820	1.459	-381	188
Totaal financiële baten en lasten	1.379	960	1.643	-210	382
AF: kosten van beleggingen	65	73	45	43	42
Netto beleggingsresultaat	1.314	887	1.598	-253	340
Gemiddeld belegd vermogen in jaar	21.821	17.703	16.443	15.781	15.752
Rendement uit beleggingen	6,02%	5,01%	9,72%	-1,60%	2,16%
Gemiddeld jaarlijks rendement in 5 jaar (%)	4,26%				

Bestedingsratio

De bestedingsratio's geven de verhouding weer tussen de bestedingen aan de doelstelling en de baten en lasten. De Zonnebloem streeft naar zo hoog mogelijke bestedingsratio's, maar met een minimum van 75% voor bestedingsratio 1.

Bestedingsratio I (Doelbesteding als % van de totale lasten)

Bestedingsratio II (Totale lasten als % van de totale baten)

Bestedingsratio I bedraagt 74,3% (2020: 74,4%).

Bestedingsratio II bedraagt 103,9% (2020: 102,4%).

5.3 Interne beheersing

Voor een goede interne beheersing is het goed inrichten en structureren van de administratieve organisatie en de interne beheersing een voorwaarde. Hiertoe behoren onder meer de werking van de interne risicobeheersingsmaatregelen en de naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van de accountant.

Risicomanagement

Voor een goededoelenorganisatie vormt reputatieschade een belangrijk risico. Negatieve publiciteit over de eigen organisatie, maar ook van elk ander goed doel in Nederland, terecht of onterecht, kan zijn weerslag hebben op de goede naam en faam van een goed doel. Met consequenties voor de relatie met deelnemers, vrijwilligers en donateurs. De Zonnebloem werkt hard aan de optimalisering van integraal risicomanagement. Op basis van een omgevingsanalyse en de marktpositie worden vooral strategische en operationele risico's beschreven en beoordeeld op de mate waarin de Zonnebloem bereid is deze risico's al dan niet af te dekken. In onderstaand overzicht worden ook de maatregelen beschreven die zijn getroffen om de voornaamste risico's en onzekerheden te beheersen.

Op 24 februari 2022 vielen Russische troepen Oekraïne binnen met militaire operaties op meerdere locaties. Het management heeft de verwachte impact van deze crisis op de financiële prestaties en gezondheid van Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V. geëvalueerd. Het management kwalificeert de impact van deze crisis op dit moment als laag en vindt daarmee bijzondere maatregelen op dit moment niet noodzakelijk. Het management blijft de gevolgen van deze crisis als onderdeel van de reguliere risicoanalyses evalueren.

Beoordeling risico's

Om alle risico's te beoordelen en te vergelijken, worden de risico's gewogen op basis van een schatting van de kans dat deze kans zich voordoet en een schatting van de impact van de gevolgen op het behalen van de doelstellingen van de organisatie. De impact is niet alleen gebaseerd op de financiële consequenties voor de organisatie, maar ook op de reputatie van de Zonnebloem. Er is onderscheid gemaakt tussen risico's waarop kan worden gestuurd en risico's waarop niet kan worden gestuurd, maar die wel kunnen worden beïnvloed.

Risicobeheersing en interne controle

Onder andere de volgende beheersingsinstrumenten zijn reeds operationeel:

- financiële rapportages op maand-, kwartaal- en jaarbasis;
- voortgangsrapportages op kwartaal- en jaarbasis;
- treasurybeleid;
- periodieke privacy audit;
- covenant horizontaal toezicht;
- autorisatiematrix voor het aangaan van betalingen en verplichtingen;
- periodieke bespreking van de financiële resultaten en plannen met Audit Commissie en Nationaal Bestuur;
- opvolgen van de aanbevelingen uit de Managementletter van de accountant;
- periodieke controles bankmutaties en administratie afdelingen;
- gedragscode en belanghebbendenreglement.

	Beheersingsmaatregel	Risico-bereidheid	Impact	Waarschijnlijkheid
Strategische risico's				
Imagoschade als gevolg van een incident intern of extern. Een incident kan van alles zijn (fysiek ongeluk, fraude, datalek, maar ook negatieve publiciteit van collega-goed doel). Inherent aan het woord is dat de gebeurtenis onvoorzien en storend is en het is van groot belang alles te doen om incidenten te voorkomen en processen op orde te hebben.	• Op het schip periodieke calamiteitenoefening • Selectiecriteria externe partijen (compliant) • Diverse verzekeringen • Procedures en richtlijnen • Vertrouwenspersonen • Aanstellen van functionaris Gegevensbescherming (AVG) en functionaris ICT Beveiliging op projectbasis • Team communicatie voor snelle reactie op social media en woordvoering • Alle medewerkers als ambassadeur van de Zonnebloem bij incidenten	●	●●●	●●
Onderbezetting van activiteiten, evenementen en vakanties door spanning tussen het aanbod van de Zonnebloem en de vraag van deelnemers. Het is zaak wensen en verwachtingen van deelnemers goed te monitoren.	• Actieve aandacht voor werving en het behouden van vrijwilligers • Deskundigheidsbevordering • Goede selectie en intake nieuwe vrijwilligers • Functioneringsgesprekken	●●	●●	●●
Operationele risico's				
Onderbezetting van activiteiten of vakanties door onvoldoende beschikbaarheid van gekwalificeerde vrijwilligers, waaronder verpleegkundigen en verzorgende vrijwilligers. Alles valt of staat met de beschikbaarheid van vrijwilligers, bij vakanties specifiek van verpleegkundigen met juiste BIG-registratie.	• Actieve aandacht voor werving en het behouden van vrijwilligers • Deskundigheidsbevordering d.m.v. trainingen • Goede selectie en intake nieuwe vrijwilligers • Functioneringsgesprekken	●	●●	●●
Financiële risico's				
Discontinuïteit: baten en lasten niet in verhouding. Geld wordt gegeven door donateurs om te worden uitgegeven en soms wordt gewerkt met een negatieve begroting om te voorkomen dat reserves groeien. Echter, baten en lasten moeten in balans blijven.	• Planning & control-cyclus (opstellen begroting, analyse realisatie t.o.v. werkelijkheid, analyseren verschillen, tussentijds bijsturen) • Aanhouden van flexibel personeelsbestand • Aanhouden continuïteitsreserve om negatieve resultaten te dekken	●	●●●	●
Wezenlijke daling waardering activa. Ultimo 2021 bestond de activa hoofdzakelijk, bijna 91,9%, uit materiële vaste activa, effecten en liquide middelen. Voor het kunnen blijven uitoefenen van haar activiteiten is het van belang dat de vereniging over deze activa, waaronder het MPS de Zonnebloem, kan blijven beschikken.	• Materiële activa, waaronder het onroerend goed en het schip, zijn verzekerd • Bestemmingsreserve voor de vervanging van het MPS • In het beleggingsstatuut zijn de voorwaarden voor de vermogensbeheerder opgenomen. Statuut gaat uit van een defensief beleid • De liquide middelen zijn nagenoeg geheel ondergebracht bij Nederlandse systeembanken	●	●●●	●

● Laag

●● Gematigd

●●● Hoog

	Beheersingsmaatregel	Risico-bereidheid	Impact	Waarschijnlijkheid
Frauderisico's				
• risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld en/of goederen aan de organisatie; • risico dat personen de financiële verslaggeving gebruiken om daar beter van te worden. Alle 1.015 lokale en 93 regionale afdelingen hebben een eigen bankrekening en beheren een deel van het Zonnebloemgeld. De kans dat iemand fraudeert is door de sociale en reële controle niet groot, maar niet ondenkbaar.	• Frauderisico maakt deel uit van het permanente systeem dat gericht is op het onderkennen van bedrijfsrisico's • Administratieve organisatie en interne beheersing is ingericht om deze risico's te mitigeren bijvoorbeeld d.m.v.: - periodieke (onaangekondigde) controle van geldstromen binnen de gehele organisatie; - elke maand beoordeelt de afdeling P&C tussentijdse rapportage volgens de financiële administratie - de jaarrekeningen worden door extern accountant gecontroleerd - workshops voor leden van kascommissies door financieel deskundigen • Er wordt te allen tijde aangifte gedaan bij de politie bij het vermoeden van fraude • De wijze waarop de structuur van de organisatie is ingericht (toezichthoudend orgaan/ kascommissie) aangebrachte functiescheidingen; • Beloningen werknemers zijn niet gekoppeld aan de resultaten volgens financiële verslaggeving	●	●	●
Risico's van onbekendheid met financieel beleid dat kaders biedt voor het zelf werven, uitgeven en beheren van een deel van het vermogen door vrijwillige penningmeesters en/of afdelingsbesturen. Lokale en regionale afdelingsbesturen hebben een grote vrijheid van handelen binnen de kaders van beleid en statuten. Onbekendheid met het beleid en de statuten maakt dat de kaders onduidelijk zijn en dat kan leiden tot ongewenste acties.	• Inrichting van de administratieve organisatie en interne beheersing • Inzicht in Zonboek • Lokale monitoring door verenigingsconsulenten • Deskundigheidsbevordering	● ●	●	● ●
Technologische risico's				
Voordoen van calamiteit door afhankelijkheid van IT-omgeving waardoor data verloren raakt of de activiteiten van de vereniging niet uitgevoerd kunnen worden.	• IT-beheersingsomgeving ingericht (o.a. back-up en recovery maatregelen) • Daar waar nodig zijn deskundige externe partijen ingeschakeld • Scholing medewerkers • Calamiteitenplan • ICT Commissie	●	● ● ●	● ●

● Laag

● ● Gematigd

● ● ● Hoog

	Beheersingsmaatregel	Risico-bereidheid	Impact	Waarschijnlijkheid
Compliance risico's				
Niet voldoen aan Erkenningregeling CBF (onderdeel van validatiestelsel). Keurmerk is een belangrijk kwaliteitsmerk voor een goed doel. Het verlies van het keurmerk zal een grote invloed hebben op de fondsenwervende activiteiten en daarmee de beschikbare middelen voor het uitvoeren van de activiteiten in het kader van de doelstelling schaden.	- Inrichten vereniging conform de regelingen - Periodieke toetsing intern en door deskundige externe partijen	●	●●●	●
Niet voldoen aan AVG Verwerking persoonsgegevens gaat vooral digitaal en bestanden worden opgeslagen in de Cloud. De verwachte impact op reputatie is aanzienlijk	- Functionaris Gegevensbescherming aangesteld, heeft protocollen opgesteld en ziet toe op uitvoering en borging - Functionaris ICT Beveiliging op projectbasis aangesteld	●	●●●	●●
Fiscaal niet voldoen aan relevante (fiscale) wet- en regelgeving alsmede richtlijnen. Het niet voldoen aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving alsmede richtlijnen kan mogelijk imagoschade, boetes en juridisch procedures tot gevolg hebben.	- Periodieke bijstand van externe adviseurs - Periodiek onderhoud met de Belastingdienst in het kader van horizontaal toezicht - Deelname aan diverse netwerken (o.a. Goede Doelen Nederland en SNL) - Wijze waarop de structuur van de organisatie is ingericht (o.a. toezichthoudend orgaan / adviesorganen)	●	●●●	●
Human capital risico's nationaal bureau				
Onvoldoende in staat gekwalificeerd personeel te contracteren, waardoor functies (tijdelijk) niet ingevuld kunnen worden en de activiteiten op het nationaal bureau niet (tijdig) uitgevoerd worden met mogelijk gevolgen voor de activiteiten gericht op de doelstelling. De oorzaak hiervan wordt deels veroorzaakt doordat voor sommige specialisaties Breda als locatie een handicap vormt. Hierdoor bestaat het risico van hogere wervingskosten of genoeg nemen met second best.	Marktconforme arbeidsvoorwaarden	●	●●	●

● Laag ●● Gematigd ●●● Hoog

Accountant

Het jaarrekeningentrajec werd afgesloten met een goedkeurende controleverklaring van Deloitte Accountants B.V.

Jaarrekening

6.1 Balans per 31 december 2021

Activa

(x € 1.000, na bestemming saldo van baten en lasten)

	31-12-2021	31-12-2020
1 Immateriële vaste activa		
Bedrijfsmiddelen	55	76
Direct in gebruik voor de doelstelling	251	603
	306	679
2 Materiële vaste activa		
Bedrijfsmiddelen	1.407	1.639
Direct in gebruik voor de doelstelling	5.523	5.944
Aangehouden als belegging	369	378
	7.299	7.961
3 Voorraad direct beschikbaar voor de doelstelling	41	37
4 Vorderingen en overlopende activa	3.828	2.980
5 Effecten	25.481	18.157
6 Liquide middelen	14.591	20.686
Totaal	51.546	50.500

Passiva

(x € 1.000, na bestemming saldo van baten en lasten)

	31-12-2021	31-12-2020
7 Reserves en fondsen		
Reserves		
- Continuïteitsreserve	20.223	21.680
- Bestemmingsreserves	29.297	27.158
	49.520	48.838
Fondsen		
- Bestemmingsfondsen	63	144
Totaal reserves en fondsen	49.583	48.982
8 Voorzieningen	51	50
9 Kortlopende schulden	1.912	1.468
Totaal	51.546	50.500

6.2 Staat van baten en lasten

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
BATEN				
1 Baten van particulieren	15.152	16.693	14.994	15.139
2 Baten van bedrijven	275	106	150	120
3 Subsidies van loterijorganisaties	700	727	500	761
4 Baten van subsidies van overheden	666	691	750	1.046
5 Baten van andere organisaties zonder winststreven	280	71	390	173
Som van de geworven baten	17.073	18.288	16.784	17.239
6 Baten als tegenprestatie voor levering producten	65	115	63	101
7 Overige baten	70	12	39	7
Som van de baten	17.208	18.415	16.886	17.347
LASTEN				
Besteed aan doelstelling				
8 Voorlichting/bewustwording, eigen activiteiten	3.901	2.883	2.715	2.385
9 Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	5.499	4.987	5.032	5.008
10 Vakanties	3.071	3.358	3.508	3.236
11 Evenementen	3.683	2.978	3.287	2.585
Som besteed aan doelstelling	16.154	14.206	14.542	13.214
12 Wervingskosten	4.327	3.786	3.965	3.560
Kosten beheer en administratie	1.189	1.136	1.173	987
Som van de lasten	21.670	19.128	19.680	17.761
Saldo voor financiële baten en lasten	-4.462	-713	-2.794	-414
Saldo financiële baten en lasten	397	1.314	288	887
Saldo van baten en lasten	-4.065	601	-2.506	473
Bestemming saldo				
Toevoeging / onttrokken aan:				
Besteedbaar vermogen:				
- Continuïteitsreserve	-1.733	-1.457	-1.994	-946
- Bestemmingsreserves	-2.332	2.139	-437	1.597
Vastgelegd vermogen				
- Bestemmingsfondsen	-	-81	-75	-178
Saldo van baten en lasten	-4.065	601	-2.506	473
Kengetallen				
Doelbesteding als % van de totale lasten	74,5%	74,3%	73,9%	74,4%
Wervingskosten als % van de totale lasten	20,0%	19,8%	20,1%	20,0%
Kosten beheer en administratie als % van de totale lasten	5,5%	5,9%	6,0%	5,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Totale lasten als % van de totale baten	125,9%	103,9%	116,5%	102,4%
Wervingskosten als % van de geworven baten	25,3%	20,7%	23,6%	20,7%

6.3 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik dat van deze geldmiddelen is gemaakt. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De kasstromen hebben zowel betrekking op de posten van de balans als op de staat van baten en lasten. Door de samenvoeging en eliminatie van posten in de balans en staat van baten en lasten is er geen direct zichtbare relatie met het kasstroom.

(x € 1.000)		2021	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		601	473
Aanpassingen voor:			
afschrijvingen	1.201	1.544	
voorziening	1	-11	
		1.202	1.533
Veranderingen in werkkapitaal			
mutatie voorraad	-4	-5	
mutatie vorderingen	-827	1.899	
mutatie schulden	423	30	
		-408	1.924
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
investerings	-172	-663	
desinvestering in materiele vaste activa	6	-	
aan- en verkopen beleggingen	-7.324	-1.289	
		-7.490	-1.952
Mutatie liquide middelen		-6.095	1.978
Controle mutatie liquide middelen			
Stand 1-1	20.686		18.708
Stand 31-12	14.591		20.686
Mutatie liquide middelen		-6.095	1.978

6.4 Algemene toelichting

Algemeen

Activiteiten

Nationale Vereniging de Zonnebloem staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40281159 en is statutair gevestigd te Breda. De vereniging stelt zich ten doel, met name door de inzet van vrijwilligers, het welzijn te bevorderen van en hulp te bieden aan langdurig lichamelijk zieken, lichamelijk gehandicapten en lichamelijk hulpbehoevende ouderen - vooral diegenen onder hen die dreigen te vereenzamen.

Groepsverhoudingen

Nationale Vereniging de Zonnebloem staat aan het hoofd van een tweetal rechtspersonen. De in de consolidatie begrepen rechtspersonen zijn:

- Nationale Vereniging de Zonnebloem (100%);
- Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V. (100%);

Alle rechtspersonen zijn statutair gevestigd te Breda op de Zorgvlietstraat 491.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Nationale Vereniging de Zonnebloem zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Nationale Vereniging de Zonnebloem. De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

6.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de voorschriften van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Organisaties (RJ650), zoals gepubliceerd door de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit van de activiteiten

De coronapandemie had ook in 2021 grote invloed op de door de Zonnebloem georganiseerde activiteiten. Zo heeft het vakantieschip MPS de Zonnebloem in 2021 maar 12 vaarvakanties kunnen verzorgen voor 363 deelnemers, wat geresulteerd heeft in een forse omzetsdaling en daarmee een verlies bij MPS de Zonnebloem. Verder hebben ook afdelingen minder activiteiten kunnen organiseren dan begroot, waaronder de afdelingsvakanties. De Zonnebloem heeft in het verleden een flinke financiële buffer opgebouwd, zoals ook blijkt uit de sterke solvabiliteits- en liquiditeitspositie. De directie is dan ook van mening dat de waarderingsgrondslagen op basis van continuïteit kunnen worden gehandhaafd. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de Grondslagen voor de waardering van activa en passiva. Nationale Vereniging de Zonnebloem kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

6.6 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals hieronder nader is gespecificeerd.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- Software 10,0% - 33,3%
- Websites 20,0% - 25,0%
- Zonboek en afdelingsadministratie 20,0% - 25,0%

De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- Casco motorpassagiersschip 3,3% - 10,0%
- Inventaris en meubilair motorpassagiersschip 10,0% - 20,0%
- Dek- en vloerbedekking, hard- en software motorpassagiersschip 20,0%
- Pand 2,5 %
- Woning (aangehouden als belegging) 2,5%
- Kantoorinventaris 10,0% - 20,0%
- Hard- en software 20,0% - 33,3%
- Websites 20,0% - 25,0%
- Zonboek en afdelingsadministratie 20,0% - 25,0%
- Vakantiemateriaal 12,0% - 25,0%
- Promotiemateriaal 20,0% - 33,3%

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen. Bij het uitvoeren van groot onderhoud wordt de boekwaarde van het vervangen bestanddeel gedesinvesteerd, ook al zijn de componenten voorheen niet afzonderlijk onderkend als bestanddeel van het betreffende actief. Indien de bepaling van de boekwaarde van het vervangen bestanddeel praktisch niet uitvoerbaar is, wordt de kostprijs van de vervanging als aanwijzing gebruikt voor het bepalen van de boekwaarde van het vervangen bestanddeel.

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden gronden hulpstoffen komt tot stand op basis van fifo. De voorraden handelsgoederen worden individueel gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs benaderen de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten

De beursgenoteerde aandelen en obligaties behoren tot een handelsportefeuille en worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Reserves en fondsen

De reserves en fondsen van de vereniging zijn ingedeeld in drie categorieën.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor Nationale Vereniging de Zonnebloem is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de vereniging op langere termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserves

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserves is door de vereniging een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de vereniging.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn een afgezonderd deel van het eigen vermogen waaraan derden een beperkte bestedingsmogelijkheid hebben gegeven. Het bedrag en de doelstelling van de reserves worden in de toelichting op de balans vermeld.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting per balansdatum af te wikkelen.

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Kortlopende schulden

Opgenomen schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

6.7 Grondslagen voor de bepaling van het saldo van baten en lasten

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen. De eigen bijdragen van de deelnemers worden in mindering gebracht op de lasten van de betreffende activiteit. De publieksbijdragen worden verantwoord in het jaar waarin de reis begint/in het jaar waarin de reis wordt geboekt. Bij Nationale Vereniging de Zonnebloem vallen beide in het kalenderjaar.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld op basis van een omschrijving ontvangen van de executeur-testamentair. Hierbij wordt 31 maart 2022 als peildatum gehanteerd voor nalatenschappen waarvan de eerste melding in 2021 of eerder is ontvangen. Bij het vaststellen van de omvang wordt voorzichtigheid betracht, door de verwachte omvang van de bate voor 90% te verantwoorden.

Giften in natura

Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft. De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Baten van loterijorganisaties

De Zonnebloem is geoormerkt als regulier beneficiant van de VriendenLoterij. De (on)geoormerkte inkomsten worden verantwoord in het jaar waarover ze betrekking hebben. Specifieke ontvangen bedragen voor projecten worden verantwoord in het jaar dat deze besteed worden.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Zonnebloem de condities voor ontvangst kan aantonen.

Afdelingen

Alle opbrengsten van de afdelingen worden verantwoord in het jaar waarin deze ontvangen worden. Uitzondering vormen de bijdragen van de Nationale Vereniging over het boekjaar. Het gaat dan om de afdracht van de donateurs-gelden. Deze bijdragen worden in het volgende boekjaar door de Nationale Vereniging aan de afdelingen betaald. In de jaarrekening zijn deze bijdragen verantwoord in het jaar dat de Nationale Vereniging deze bijdragen vaststelt. De hieruit volgende schuld aan de afdelingen is opgenomen onder donateursbijdragen boekjaar bij de bestemmingsreserve activiteiten landelijk (2021: € 499.000 en in 2020: € 516.000). De door de afdelingen gemaakte kosten van activiteiten en overige kosten worden verantwoord in het jaar dat deze tot uitgaven hebben geleid.

Toelichting kostenverdeling (Model C)

Het is belangrijk dat bij de toerekening van de kosten een consistente methodiek wordt gehanteerd. Bij de toerekening van de kosten wordt de Goede Doelen Nederland-aanbeveling Toepassing van richtlijn RJ650 voor Kosten Beheer & Administratie gevolgd.

De Zonnebloem rekent de directe kosten direct toe aan de doelstellingen en aan fondsenwerving. De direct toe te rekenen personeelskosten worden op basis van onderbouwde inschattingen direct toegerekend aan de doelstellingen en aan fondsenwerving. De indirecte kosten worden aan de hand van verdeelsleutels toegerekend aan de doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. De indirecte kosten bestaan uit:

- indirecte personeelskosten;
- huisvestingskosten;
- kantoorkosten;
- afschrijvingen en rente;
- kosten bestuur en toezicht.

De indirecte kosten worden verdeeld op basis van de volgende verdeelsleutels:

- De indirecte personeelskosten van de Directie en Planning & Control worden voor 100% toegerekend aan beheer en administratie;
 - De overige indirecte personeelskosten worden toegerekend aan het betreffende Team op basis van het aandeel van deze afdeling in het totaal van de verdeelsleutel (salariskosten). Daarbij zijn de salariskosten van Directie, Planning & Control en ondersteunende processen de basis voor het aandeel in de kosten van beheer en administratie;
 - De huisvestingskosten worden toegerekend op basis van het aantal m² dat een Team in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal m² van Directie, Planning & Control en ondersteunende processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie;
 - De kantoorkosten worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken dat een afdeling in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal werkplekken van Directie, Planning & Control en ondersteunende processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie;
 - De afschrijvingen worden toegerekend aan de doelstelling waarop de activa betrekking hebben. De algemene afschrijvingen worden verdeeld conform de verdeelsleutels van huisvestingskosten en kantoorkosten;
- De kosten van toezicht en bestuur vallen volledig onder de kosten van beheer en administratie.

Kosten beheer en administratie

Doel van kosten beheer en administratie is om inzicht te geven in de kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratie en die dus niet kunnen worden toegerekend aan de doelstelling of werving van baten. Als percentage worden de kosten van beheer en administratie uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. De Zonnebloem hanteert een norm van maximaal 8%. Bij het bepalen van de norm is gekeken naar het verleden en is rekening gehouden met de aard van de organisatie. In 2021 is het percentage beheer en administratie 5,9%.

Wervingskosten als % van de geworven baten

Het percentage wervingskosten als % van de geworven baten ontstaat door de wervingskosten te delen door de som van de geworven baten. In 2021 bedraagt het percentage 20,7%. In 2020 was dit 20,7%.

Bestedingsratio's

Deze ratio's geven de verhouding weer tussen de bestedingen aan de doelstelling en de baten en lasten. De Zonnebloem streeft naar een zo hoog mogelijke bestedingsratio, maar met een minimale omvang van 75%. Het minimum percentage is gebaseerd op een analyse van de huidige kostenstructuur en historische cijfers.

Bestedingsratio I (Doelbesteding als % van de totale lasten).

Bestedingsratio II (Totale lasten als % van de totale baten).

Bestedingsratio I bedraagt 74,3% (2020: 74,4%).

Bestedingsratio II bedraagt 103,9% (2020: 102,4%).

Operational lease

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij de organisatie ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De Zonnebloem heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij pensioenfondsen Zorg en Welzijn. Hiervoor in aanmerking komen werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op pensioen. Dat is afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Op bovenstaande pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan het pensioenfonds betaald door de Zonnebloem.

De pensioengrondslag voor het Ouderdomspensioen en het Partnerpensioen is het pensioengevende salaris dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd, verminderd met de AOW-franchise. Het pensioenfonds heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen te indexeren op basis van de algemene ontwikkeling van de salarissen in de collectieve arbeidsovereenkomsten die gelden voor de aangesloten werkgevers in een bepaald kalenderjaar. Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre, kan worden geïndexeerd, gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan. Het pensioenfonds baseert zich hierbij onder meer op de nominale en de reële dekkingsgraad. Het pensioenfonds kan besluiten een gemiste indexering in te halen, maar een dergelijk besluit heeft geen terugwerkende kracht en leidt niet tot een nabetaling. De indexering wordt gedeeltelijk gefinancierd uit premies en gedeeltelijk uit rendement. De actuele dekkingsgraad lag in december 2021 op 106,6% (december 2020: 92,6%).

6.8 Toelichting op de balans

1 Immateriële vaste activa

(x €1.000)

	Immateriële activa be- drijfsvoering	Immateriële activa doelstelling	Totaal
Aanschafwaarde 1-1-2021	845	3.836	4.681
Cumulatieve afschrijvingen per 1-1-2021	-769	-3.233	-4.002
Boekwaarde per 1-1-2021	76	603	679
Mutaties 1-1-2021 t/m 31-12-2021			
Investeringsen	-	-	-
Desinvesteringen	-	-771	-771
Afschrijvingen	-21	-346	-367
Afschrijvingen desinvesteringen	-	765	765
Boekwaarde per 31-12-2021	55	251	306
Aanschafwaarde 31-12-2021	845	3.065	3.910
Cumulatieve afschrijvingen per 31-12-2021	-790	-2.814	-3.604
Boekwaarde per 31-12-2021	55	251	306
Afschrijvingspercentages	10,0%-25,0%	20,0%-33,3%	

Onder de immateriële activa bedrijfsvoering is vooral kantoorsoftware verantwoord. De immateriële activa direct in gebruik voor de doelstelling hebben met name betrekking op applicaties en software die direct gebruikt worden ten behoeve van het Zonnebloemwerk. In 2021 hebben geen investeringen plaatsgevonden in de immateriële activa.

2 Materiële vaste activa

(x €1.000)

	Materiële activa be- drijfsvoering	Materiële activa doelstelling	Aangehouden als belegging	Totaal
Aanschafwaarde 1-1-2021	5.394	15.453	378	21.225
Cumulatieve afschrijvingen per 1-1-2021	-3.755	-9.509	-	-13.264
Boekwaarde per 1-1-2021	1.639	5.944	378	7.961
Mutaties 1-1-2021 t/m 31-12-2021				
Investeringsen	50	122	-	172
Desinvesteringen	-48	-81	-	-129
Afschrijvingen	-282	-543	-9	-834
Afschrijvingen desinvesteringen	48	81	-	129
Boekwaarde per 31-12-2021	1.407	5.523	369	7.299
Aanschafwaarde 31-12-2021	5.396	15.494	378	21.268
Cumulatieve afschrijvingen per 31-12-2021	-3.989	-9.971	-9	-13.969
Boekwaarde per 31-12-2021	1.407	5.523	369	7.299
Afschrijvingspercentages	2,5%-33,3%	10,0%-33,3%	2,5%	

Onder de materiële activa bedrijfsvoering is het kantoorpand in Breda, de kantoorinventaris en de kantoor-automatisering inbegrepen. De verzekerde waarde van het pand ultimo 2021 bedraagt € 5.626.000. De activa direct in gebruik voor de doelstelling hebben met name betrekking op MPS de Zonnebloem. De verzekerde waarde van het Motorpassagierschip bedraagt ultimo 2021 € 14.750.000. De investeringen bestaan in 2021 vooral uit investeringen ten behoeve van MPS de Zonnebloem, in het kader van ICT (hardware), kantoorinventaris en elektrische Zonnebloemfietsen. Onder de materiële vaste activa die aangehouden wordt als een belegging is een geschenken woning opgenomen die wordt verhuurd. Hierover wordt met ingang van 1 januari 2021 afgeschreven.

3 Voorraad direct beschikbaar voor de doelstelling

De voorraad bestaat uit artikelen op MPS de Zonnebloem.

4 Vorderingen en overlopende activa

(x € 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Nalatenschappen	2.822	2.092
Debiteuren	67	51
Te vorderen vennootschapsbelasting	2	-
Te vorderen omzetbelasting	38	-
Vooruitbetaalde kosten	482	387
Overige vorderingen	417	450
Totaal	3.828	2.980

De post nalatenschappen heeft betrekking op nalatenschappen, waarvan de eerste correspondentie in of voor 2021 is ontvangen en waarvan de omvang per 31 maart 2022 betrouwbaar is te schatten.

De vooruitbetaalde kosten bestaan o.a. uit vooruitbetalingen m.b.t. uitgaven licenties en Zonnebloemnieuws in 2022 en verzekeringspremies. Onder de overige vorderingen is onder andere een vordering van ongeveer € 355.000 op de VriendenLoterij opgenomen.

5 Effecten

De effectenportefeuille bestaat uit aandelen in fondsen met zakelijke waarden (aandelen) en vastrentende waarden (obligaties). Het beheer van de portefeuille is ondergebracht bij een vermogensbeheerder, die het beheer voert op basis van een beleggingsmandaat. Het gevoerde beleid is risicomijdend, waarbij de normverhouding zakelijk - vastrentend, met een beperkte bandbreedte 70%-30% is. Eind 2021 is de werkelijke verhouding 65,0% - 35,0%.

(x € 1.000)

	Obligaties 2021	Aandelen 2021	Totaal 2021	Totaal 2020
Balans per 1 januari	14.203	3.954	18.157	17.246
Bij: aankopen/verkrijging	11.636	7.702	19.338	11.671
	25.839	11.656	37.495	28.917
Af: verkopen en uitlotingen/aflossingen	8.959	4.354	13.313	11.580
	16.880	7.302	24.182	17.337
Gerealiseerd koersresultaat	162	1.418	1.580	650
	17.042	8.720	25.762	17.987
Mutatie ongerealiseerd koersresultaat	-470	189	-281	170
Totaal	16.572	8.909	25.481	18.157

In 2021 heeft een dotatie van € 6.000.000 plaatsgevonden aan de effectenportefeuille vanuit de beschikbare liquide middelen. Onder de 'Obligaties' is ook voor € 19.000 aan obligaties uit een nalatenschap verantwoord. Deze worden niet door F. van Lanschot Bankiers N.V. beheerd. Ultimo 2021 zijn obligaties en aandelen in de volgende fondsen verworven:

- NT Euro Government Bond Index Fund C ACC;
- Vanguard Euro Government Bond Index Fd I Plus ACC;
- iShares ESG Screened Euro Corp Bond Index Fd Q ACC
- NT Europe Custom ESG EQ Index FGR Feeder Fd C DIV
- NT North America Custom ESG Index FGR Fund C DIV
- NT Pacific Custom ESG EQ Index FGR Feeder Fd B DIV
- NT Emerging Markets Custom ESG EQ Index Fd E DIV

6 Liquide middelen

(x € 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Spaarrekeningen	480	5.037
Rekeningen-courant	2.924	5.329
Kassen	6	6
	3.410	10.372
Afdelingen	11.181	10.314
Totaal	14.591	20.686

De middelen op spaarrekeningen zijn vrij opvraagbaar. De gemiddelde rentevergoeding over 2021 (incl. liquide middelen afdelingen) bedraagt ongeveer 0,01% negatief als gevolg van door banken in rekening gebrachte negatieve rente. De geldmiddelen van de afdelingen bestaan uit de geconsolideerde saldi van de afdelingen van de vereniging. De geldmiddelen van de afdelingen staan niet ter vrije beschikking van het nationaal bureau van de vereniging. Het bestuur van een afdeling is in beginsel, binnen het kader van de doelstelling, zelf verantwoordelijk voor het beheer en de besteding van de eigen liquide middelen.

7 Reserves en fondsen

Het vermogen wordt op grond van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Organisaties gesplitst in reserves en fondsen, waarbij rekening is gehouden met de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland.

Verloopoverzicht reserves en fondsen

(x € 1.000)

	Reserves	Fondsen	Totaal reserves en fondsen
Stand per 1 januari	48.838	144	48.982
Onttrekking bestemmingsreserve activiteiten landelijk	-3.895	-	-3.895
Toevoeging bestemmingsreserve activiteiten landelijk	4.368	-	4.368
Onttrekking bestemmingsreserve activiteiten afdelingen	-	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve activiteiten afdelingen	1.666	-	1.666
Onttrekking continuïteitsreserve	-1.457	-	-1.457
Toevoeging continuïteitsreserve	-	-	-
Onttrekking bestemmingsfonds	-	-602	-602
Toevoeging bestemmingsfonds	-	521	521
Totale mutaties	682	-81	601
Stand per 31 december	49.520	63	49.583

Continuïteitsreserve*(x € 1.000)*

	Stand per 1-jan-21	Ont- trekkingen	Toevoegingen	Stand per 31-dec-21
Afdelingen	5.267	618	-	4.649
Vereniging (excl. afdelingen)	16.413	839	-	15.574
Totaal	21.680	1.457	-	20.223

Conform de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland en het in de Nationale Vergadering vastgestelde vermogensbeleid wordt een continuïteitsreserve aangehouden die maximaal 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie (inclusief kosten fondsenwerving, exclusief kosten voorlichting) bedraagt. Op grond van dit beleid mag de reserve voor de vereniging (excl. afdelingen) ultimo 2021 maximaal € 17,8 miljoen bedragen.

De berekeningswijze van de continuïteitsreserve van de afdelingen valt niet onder de definitie uit de Richtlijn Beheer Goede Doelen. Gezien de specifieke aard van de Zonnebloem organisatie geldt voor de afdelingen dat tot de kosten van de werkorganisatie de gemiddelde totale (netto) jaaruitgaven van de afgelopen drie jaar worden gerekend. Zo zorgen we ervoor dat de afdelingen ook in de toekomst aan hun verplichtingen jegens de deelnemers kunnen voldoen.

Bestemmingsreserve activiteiten landelijk

Aan een deel van de reserves is door het Nationaal Bestuur van de vereniging zelf een bestemming gegeven.

	Stand per 1-jan-21	Ont- trekkingen	Toevoegingen	Stand per 31-dec-21
Donateursbijdragen boekjaar	516	516	499	499
Stimuleringsfonds	30	3	1	28
Activa doelstelling	6.582	895	127	5.814
Nieuwe vakantieconcepten	1.927	391	-	1.536
Vervanging MPS de Zonnebloem	9.388	107	504	9.785
Zichtbaarheid en werving	-	-	1.165	1.165
Zonnebloemfietsen	-	-	1.094	1.094
Digitalisering voor deelnemers en vrijwilligers	-	-	120	120
Toekomstbestendige vereniging	2.900	1.983	858	1.775
Totaal	21.343	3.895	4.368	21.816

Donateursbijdragen boekjaar

De afdelingen ontvangen aan het begin van ieder jaar een gedeelte van de inkomsten uit de donateursbijdragen van het voorgaande boekjaar. Deze middelen vormen een structurele inkomstenbron voor de afdelingen ter financiering van hun activiteiten. Omdat de afdelingen in het betreffende boekjaar niet over deze middelen kunnen beschikken, is deze post verantwoord als bestemmingsreserve.

Stimuleringsfonds

Door de Nationale Vergadering is besloten om een stimuleringsfonds in te stellen. Door extra fondsen beschikbaar te stellen kunnen afdelingen die nieuwe of meer activiteiten niet uit eigen middelen kunnen financieren toch groeien en/of differentiëren. In 2021 hebben twee afdelingen een bijdrage uit deze reserve ontvangen en vijf afdelingen hebben een bijdrage gestort.

Activa doelstelling

Dit deel geeft aan in hoeverre de activa in het kader van de doelstelling uit eigen middelen zijn gefinancierd. De hoogte is gelijk aan de boekwaarde van de immateriële- en materiële vaste activa in het kader van de doelstelling en de voorraden.

Nieuwe vakantieconcepten

Door de Nationale Vergadering is in 2017 besloten om een bestemmingsreserve ten behoeve van de afdelingsvakanties aan te houden van waaruit afdelingen gestimuleerd en ondersteund worden om zelf afdelingsvakanties te organiseren. Verder is in 2020 door de Nationale Vergadering een voorstel goedgekeurd voor twee nieuwe vakantieconcepten gericht op deelnemers met een zware lichamelijke beperking en complexe zorgvraag. Deze vakantieconcepten worden in de vorm van een twee jaar durende pilot in 2021 geïmplementeerd. Echter als gevolg van het coronavirus zijn er in 2021 helaas maar 4 kleinschalige (extra zorg) vakanties met 21 deelnemers en 55 afdelingsvakanties georganiseerd en zijn 60 vakanties geannuleerd. De kosten van de vier kleinschalige (extra zorg) vakanties bedragen € 44.000. In totaal hebben afdelingen in 2021 € 347.000 ontvangen vanuit deze reserve, als bijdrage in de vakantieweek of als tegemoetkoming in de annuleringskosten. Voor de afdelingsvakanties is voor de komende jaren nog € 1.190.000 gereserveerd en voor de kleinschalige (extra zorg) vakanties € 346.000.

Vervanging MPS de Zonnebloem

Conform de risicoanalyse wordt een deel van het eigen vermogen bestemd ter vervanging van het huidige vakantieschip.

Zichtbaarheid en werving

De terugloop van het aantal donateurs, de dalende naamsbekendheid én de duidelijke relatie tussen die twee, hebben een grote invloed op het in de toekomst kunnen blijven bieden van de dienstverlening door de vereniging aan mensen met een lichamelijke beperking. Door de Nationale Vergadering zijn in december 2021 twee voorstellen goedgekeurd voor extra investeringen voor deze onderdelen. Om de dalende trend in de naamsbekendheid te keren en zelfs een groei te realiseren, is een bedrag van € 735.000 gereserveerd. Om het aantal donateurs te stabiliseren is een bedrag van € 430.000 gereserveerd. Met deze extra inspanningen kunnen we meer jongere donateurs werven door de huis-aan-huisswerving te intensiveren en een aantal nieuwe fondsenwervende initiatieven uit te rollen.

Zonnebloemfietsen

In de Nationale Vergadering van december 2021 is het voorstel met betrekking tot de aanschaf van Zonnebloemfietsen door Zonnebloemafdelingen aangenomen. Afdelingen kunnen gebruik maken van de stimuleringsregeling en kunnen maximaal één fiets per afdeling aanschaffen en krijgen een tegemoetkoming van 50% in de aanschafkosten met een maximum van € 5.000. De verwachting is dat gedurende de jaren 2022 tot en met 2024 jaarlijks 50 fietsen door lokale afdelingen worden aangeschaft.

Digitalisering voor deelnemers en vrijwilligers

De Zonnebloem streeft naar sociale inclusie voor mensen met een lichamelijke beperking. Die sociale verbondenheid bestaat anno 2021 niet louter uit persoonlijk contact, maar uit een mix van persoonlijke interactie en contact op afstand. In 2020 zijn er - binnen het thema digitalisering - diverse pilots geweest met beeldbellen. In 2021 zijn er twee onderzoeken uitgevoerd naar de (digitale) behoeften van deelnemers en vrijwilligers. We zien zowel in de pilots als in de onderzoeken positieve signalen vanuit beide groepen: het merendeel staat positief tegenover digitalisering als aanvulling op persoonlijk contact. In december 2021 is de Nationale Vergadering akkoord gegaan met een faciliterende rol van de vereniging in 2022 waarbij afdelingen worden ondersteund met (digitale) gereedschappen. Deze gereedschappen zijn gericht op de bevordering van sociaal/recreatieve digitale activiteiten. In totaal is voor deze activiteit € 120.000 beschikbaar gesteld.

Toekomstbestendige vereniging

Het is noodzakelijk dat de vereniging zich blijft aanpassen aan zowel interne als externe veranderende behoeften. Zo is bijvoorbeeld in 2020 als gevolg van het coronavirus duidelijk zichtbaar geworden dat behoeften snel kunnen veranderen. Om in te kunnen spelen op deze veranderingen wordt een reserve aangehouden voor de uitvoering van veranderingstrajecten. Ultimo 2021 loopt o.a. een traject gericht op de toekomstbestendigheid van de vereniging en een programma voor de verbetering van de CRM-omgeving (Zonnewende). Het programma Zonnewende moet leiden tot een beter presterende CRM-omgeving voor de gehele vereniging. Zonnewende richt zich op de (gegevensverwerkende) processen en ICT-applicaties binnen de CRM-omgeving. Het betreft o.a. de processen voor (ondersteuning van) het vrijwilligerswerk, het aanbod van diensten en producten aan deelnemers, relatiebeheer, de marketingcommunicatie, de fondsenwerving en de ondersteunende processen. In 2021 is een bedrag van € 880.000 onttrokken uit deze reserve met betrekking tot het programma Zonnewende. Voor de komende 2 ja ar is hiervoor een bedrag van € 1,6 miljoen gereserveerd. Tot slot is ultimo 2021 een bedrag van € 175.000 gereserveerd voor andere projecten m.b.t. toekomstbestendigheid.

Bestemmingsreserves afdelingen

Conform de implementatie van het vermogensbeleid dient het vermogen van de afdelingen boven de continuïteitsreserve, door de afdelingen bestemd te worden. Dat deel waar geen bestemming aan is gegeven, wordt door het Nationaal Bestuur bestempeld als reserve voor de activiteiten van de afdelingen.

(x €1.000)	Stand per 1-jan-21	Ont- trekkingen	Toe- voegingen	Stand per 31-dec-21
Eenmalige/niet-jaarlijkse activiteiten	1.777	-	531	2.308
Jubileum (afdelingen)	332	-	134	466
Gericht op groei/differentiatie	56	-	23	79
Doelbestemde nalatenschappen	847	-	157	1.004
Activiteiten afdelingen	2.803	-	821	3.624
Totaal	5.815	-	1.666	7.481

Eenmalige/niet-jaarlijkse activiteiten

Deze reserve kan alleen worden gemaakt met een realistisch plan dat is voorzien van een planning en een begroting. In aanmerking komen alleen eenmalige of niet-jaarlijkse activiteiten voor deelnemers en/of vrijwilligers, volgens een bestendige gedragslijn. Andere voorwaarden zijn dat de begroting Zonnebloemwaardig is, oftewel eenvoudig maar compleet, en dat de middelen binnen drie jaar na reservering worden besteed.

Jubileum (afdelingen)

Voor de viering van afdelingsjubilea, zoals een lustrum en kroonjaren (12,5; 25; 40; 50; 60; 75; 100 jaar) mogen middelen worden gereserveerd. Om de uniformiteit te waarborgen mogen hiervoor standaardbedragen worden gereserveerd. Voorwaarde is dat de middelen binnen vijf jaar na reservering worden besteed.

Gericht op groei/differentiatie

Ook deze reserve kan alleen worden gemaakt met een realistisch plan dat is voorzien van een planning en een begroting. In aanmerking komen activiteiten die zijn afgeleid van het Meerjarenbeleidsplan en zijn gericht op:

- Deelnemers (inclusief jongeren);
- Vrijwilligers (inclusief jongeren);
- Diensten;
- Fondsenwerving;
- Samenwerking met andere partners.

Voorwaarde is dat de middelen binnen drie jaar na reservering worden besteed.

Doelbestemde nalatenschappen

Er zijn afdelingen die middelen (hebben) ontvangen uit nalatenschappen. In het testament is dan door de erflater bepaald dat de middelen ten goede dienen te komen aan een bepaalde afdeling. Uiteraard wordt die wens gerespecteerd.

Activiteiten afdelingen

Door een deel van de afdelingen is aan het vermogen boven de continuïteitsreserve nog geen specifieke bestemming gegeven. Ook in 2022 blijft de opbouw van het vermogen een aandachtspunt voor de besturen van de afdelingen.

Ultimo 2021 is een werkgroep gevormd met betrekking tot de vermogenspositie van afdelingen.

Bestemmingsfondsen (x €1.000)	Stand per 1-jan-21	Ontvangen uit acties	Bestedingen	Stand per 31-dec-21
MPS de Zonnebloem	-	398	398	-
Zonnebloemauto	144	123	204	63
Totaal	144	521	602	63

MPS de Zonnebloem

Het fonds is gevormd uit de giften, die uit de acties voor de bouw en exploitatie van het schip zijn ontvangen. Jaarlijks worden de specifieke bijdragen (aandeel actie Zonnebloemvakanties, Scheepsmaatjes, specifieke giften en de aan dit fonds toe te rekenen beleggingsopbrengsten) toegevoegd aan dit fonds. Dit fonds dient om de exploitatie van het MPS de Zonnebloem te waarborgen. De exploitatiekosten van het schip waren in 2021 hoger dan de dotatie aan dit fonds, waardoor de stand van het fonds ultimo 2021 nihil bedraagt.

Zonnebloemauto

Dit fonds wordt gevormd voor geoormerkte ontvangen giften voor de exploitatie van de Zonnebloemauto's. Ten laste van dit fonds worden directe externe kosten met betrekking tot de Zonnebloem auto's gebracht (de leasekosten). De overige kosten komen ten laste van de reguliere exploitatie van de vereniging en worden derhalve niet ten laste van dit fonds gebracht.

8 Voorzieningen (x €1.000)	Stand per 1-jan-21	Ont- trekkingen	Toe- voegingen	Stand per 31-dec-21
Jubilea	50	-	1	51
Totaal	50	-	1	51

De voorziening voor jubileumuitkeringen aan personeel is op individuele grondslag berekend, waarbij rekening is gehouden met het salaris, de blijfkans en de sterftkans. De voorziening wordt tijdsevenredig opgebouwd gedurende het dienstverband van de medewerkers. De voorziening afwikkeling nalatenschappen is gevormd voor de kosten die naar verwachting nog gemaakt dienen te worden om een aantal lopende nalatenschappen af te wikkelen.

9 Kortlopende schulden

(x € 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Crediteuren	747	482
Loonbelasting en premieheffing	126	108
Vennootschapsbelasting	-	1
Omzetbelasting	20	16
Vooruitontvangen bedragen	54	53
Reservering vakantietoeslag	400	348
Overige	565	460
Totaal	1.912	1.468

De looptijd van de opgenomen schulden is korter dan één jaar.

Overzicht niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De aangegane verplichtingen hebben met name betrekking op werving, uitzenden commercials, licenties, inhuur derden, support en onderhoud, onderhoud van MPS de Zonnebloem en leaseverplichtingen van auto's (looptijd 36-48 maanden). De verplichting hiervan bedraagt ultimo 2021 € 2.770.520. Hiervan heeft € 1.974.675 betrekking op kortlopende verplichtingen (korter dan 1 jaar) en € 795.845 op langlopende verplichtingen.

(x € 1.000)

	< 1 jaar	> 1 jaar	> 5 jaar	Totaal
Vereniging de Zonnebloem	1.899.614	788.922	-	2.688.536
MPS de Zonnebloem B.V.	75.061	6.923	-	81.984
Totaal	1.974.675	795.845	-	2.770.520

Daarnaast is er nog een aantal afnameverplichtingen aangegaan waarbij afrekening zal plaatsvinden op basis van levering en/of prestatie.

Gezien hun relevantie zijn in de niet uit de balans blijvende verplichtingen niet de verplichtingen van de afdelingen begrepen.

Ten behoeve van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR) is een bankgarantie verstrekt van € 65.000.

In de lopende nalatenschappen van de Zonnebloem zijn 18 nalatenschappen waarvan de waarde op het moment van schrijven van de jaarrekening nog niet betrouwbaar is vast te stellen. Deze nalatenschappen zijn - vanwege de onbetrouwbaarheid - gewaardeerd op € 1. Hiervan zijn 9 lopende nalatenschappen met vruchtgebruik, die aangezien ze volgens RJ 650 niet in aanmerking komen voor waardering - gewaardeerd op nihil.

6.9 Toelichting op de staat van baten en lasten

1 Baten van particulieren

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Donateursbijdrage	7.775	7.830	7.350	7.425
Scheepsmatje	150	174	220	193
Periodieke schenkingen	300	261	150	217
Mei mailing	475	473	500	547
Augustus mailing	340	395	360	436
Oktober mailing	330	402	335	452
Fondsenwerving algemeen	1.357	1.414	1.554	1.612
Major Donors	-	53	350	438
Nalatenschappen	2.250	3.707	2.250	2.397
Baten Zonnebloemauto	100	73	150	52
Zonnebloemloterij	1.575	1.515	1.275	1.026
Eigen acties afdelingen	500	396	500	344
Totaal baten van particulieren	15.152	16.693	14.994	15.139

De totale baten van particulieren zijn dit jaar bijna € 1,7 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door 1 grote nalatenschap van € 1,1 miljoen. Door succesvolle upgrade en wervingsacties zijn de baten uit donateursbijdrage bijna € 500.000 en de baten van periodieke schenkers ruim € 110.000 hoger dan begroot. Afdelingen en vrijwilligers zijn vindingrijk gebleken met de verkoop van loten. Ook was men dit jaar voorbereid op de coronamaatregelen. Door alternatieve verkoopmethodes zoals envelopjes, QR codes en digitale lotenpagina's waren de baten € 250.000 hoger dan begroot en zelfs bijna € 500.000 hoger dan voorgaand jaar. Uiteindelijk zijn 696.792 (2020: 477.758) loten verkocht. De opbrengsten met betrekking tot major donors zijn in 2021 opgenomen onder de verschillende donatie mogelijkheden zoals periodieke schenkers en mailings. De baten uit fondsenwerving algemeen en eigen financiële acties van de afdelingen werden, ten opzichte van de begroting 2021, negatief beïnvloed door het coronavirus, totaal € 250.000 lager dan begroot en bijna € 130.000 lager dan in 2020.

2 Baten van bedrijven

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Bedrijfssponsoring	275	106	150	120
Totaal baten van bedrijven	275	106	150	120

De baten van bedrijven zijn in 2021 ruim € 40.000 lager dan begroot. Naast bijdragen van bedrijven zijn hier ook de baten van de maatschappelijk verantwoorde bedrijfsuitjes 'Het ándere Bedrijfsuitje' verantwoord. In de begroting was uitgegaan van het feit dat vanaf medio 2021 weer bedrijfsuitjes konden worden georganiseerd. Echter pas eind september werd het eerste bedrijfsuitje georganiseerd en begin november werden alle uitjes weer geannuleerd in verband met aangescherpte coronamaatregelen. Er vonden in 2021 slechts vijf uitjes plaats (2020: vier uitjes).

3 Baten van loterijorganisaties

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Baten VriendenLoterij	700	727	500	761
Totaal baten van loterijorganisaties	700	727	500	761

Baten van loterijorganisaties hebben uitsluitend betrekking op baten, ontvangsten van de VriendenLoterij en de Nationale Postcode Loterij. De baten bestaan voor € 527.374 uit geormerkte baten van de VriendenLoterij en voor € 200.000 uit baten van de Postcode Loterij. De baten zijn € 227.000 hoger dan begroot. Dit wordt deels veroorzaakt doordat het afdrachtspercentage van geormerkte loten steeg van 40% naar 42%.

4 Baten van subsidies van overheden

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Subsidie overheid Nationale Vereniging	220	227	220	222
Subsidie #EenKleinGebaar	-	-	-	400
Subsidie overheid Zonnebloemauto	100	12	180	12
Overige overheidssubsidies afdelingen	346	452	350	412
Totaal baten van subsidies van overheden	666	691	750	1.046

In 2021 heeft Nationale Vereniging de Zonnebloem een instellingssubsidie van € 227.000 ontvangen van het Ministerie van VWS. In 2021 zijn de ontvangen baten m.b.t. subsidie overheid Zonnebloemauto € 168.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat gemeenten minder bereid zijn tot het verstrekken van subsidies voor de Zonnebloemauto dan waar aanvankelijk van werd uitgegaan. Bij de overige subsidies m.b.t. afdelingen zijn de reguliere subsidies ontvangen door de afdelingen verantwoord. Afdelingen hebben ruim € 100.000 meer baten aan subsidies ontvangen dan begroot.

5 Baten van andere organisaties zonder winststreven

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Vermogensfondsen	280	71	390	173
Totaal baten van andere organisaties zonder winststreven	280	71	390	173

De baten van vermogensfondsen zijn € 319.000 lager dan begroot. De ontvangen bijdrage van vermogens-fondsen heeft onder andere voor € 37.000 betrekking op financiering Zonnebloemauto en voor € 32.000 betrekking op het project 'Thuiswonende ouderen met een lichamelijke beperking en dreigend sociaal isolement mee laten doen aan de digitale samenleving' afkomstig van ZonMw. De baten zijn ook lager dan begroot, omdat verwacht werd dat er meer fondsen zouden worden geworven m.b.t. de Zonnebloemauto en 'Toegankelijkheid'. VSB fonds heeft een bedrag van € 177.000 toegezegd voor project 'Toegankelijkheid'. In 2020 is hiervan € 78.000 ontvangen. Vanwege corona is € 99.000 doorgeschoven naar 2021. Echter in 2021 kon het project vanwege aangescherpte coronamaatregelen nog niet worden afgerond en is dit doorgeschoven naar 2022.

6 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Verkoop wenskaarten	250	278	250	217
Giften wenskaarten	-	34	-	23
	250	312	250	240
Kostprijs verkopen wenskaartenactie	190	194	192	137
Baten verkoop wenskaarten	60	118	58	103
Verkoop promotieartikelen	20	6	20	3
Kostprijs verkoop promotieartikelen	15	9	15	11
Baten promotieartikelen	5	-3	5	-8
Verkoop actie-artikelen	-	-	-	8
Kostprijs verkoop actie-artikelen	-	-	-	2
Baten verkoop actie artikelen	-	-	-	6
Totaal baten uit verkoop artikelen	65	115	63	101

De baten 'verkoop wenskaarten' is € 60.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere baten dan begroot en gelijkblijvende kosten met de begroting. Als gevolg van een zeer succesvolle wenskaartenactie eind 2020 hebben we onze campagnes uitgebreid met twee extra acties (in het voorjaar en in de zomer) en nog beter ingekocht. Corona heeft bij deze actie in het voordeel gewerkt; mensen blijken elkaar in deze tijd graag een kaartje te sturen om te laten weten dat men aan elkaar denkt.

7 Overige baten

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Overige baten	70	12	39	7
Totaal overige baten	70	12	39	7

De overige baten hebben hoofdzakelijk betrekking op opbrengst souvenirs en drankopbrengst bij het MPS de Zonnebloem B.V.

8 Voorlichting/bewustmaking, eigen activiteiten

(x € 1.000)	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Donateursblad	350	281	303	306
Jaarlijkse Campagne	1.730	824	741	592
Voorlichting en promotie	390	397	332	289
Jaarthema	151	142	146	114
Websites	504	505	535	490
Groepsbezoek	10	3	29	17
Overige activiteiten (onderzoeken)	195	120	134	116
Meerjarenbeleidsplan	85	93	105	78
Overige activiteiten	-	9	25	21
Doorbelasting Indirecte kosten	486	509	365	362
Totaal voorlichting, bewustmaking eigen activiteiten	3.901	2.883	2.715	2.385

De totale kosten van voorlichting/bewustmaking eigen activiteiten zijn ongeveer € 170.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere doorbelasting van indirecte kosten als gevolg van hogere kantoorkosten (programma Zonnewende). De kosten van de jaarlijkse campagne zijn ruim € 80.000 hoger door hogere ontwikkel- en aanpaskosten van de commercial en hogere uitzendkosten. De kosten van voorlichting en promotie zijn bijna € 65.000 hoger door hogere licentiekosten (o.a. Zonnewende).

9 Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding

(x € 1.000)	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Onderst. vrijw. en afd.	3.093	3.025	3.064	3.062
Hulpmiddelen	-	-	-	148
Deskundigheidsbevordering	348	188	287	100
Bezoekwerk algemeen	100	111	100	146
Nieuwsbrief voor deelnemers	12	8	18	6
Marketing en werving vrijwilligers	426	317	340	330
Marketing gasten en deelnemers	130	47	65	68
Vrijwilligerskaart	53	58	53	69
Tijdschrift Zon (Vrijwilligers)	217	176	248	181
Strategische samenwerkingen	25	20	37	48
Doorbelasting Indirecte kosten	1.095	1.037	820	850
Totaal vrijwilligersondersteuning	5.499	4.987	5.032	5.008

De werkelijke kosten van vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding zijn conform begroting 2021. De kosten van deskundigheidsbevordering zijn als gevolg van de coronapandemie € 100.000 lager dan begroot. In 2021 hebben 200 workshops/webinars (op locatie en digitaal) plaatsgevonden, waaraan 1.689 vrijwilligers hebben deelgenomen. In 2020 waren dat 89 workshops, waaraan 988 vrijwilligers hebben deelgenomen. Voor de coronapandemie lag het aantal op ongeveer 450 workshop met bijna 5.000 deelnemende vrijwilligers.

10 Vakanties

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Afdelingsvakanties	1.112	393	988	618
Vaarvakanties exclusief eigen bijdrage gasten	3.564	2.447	2.979	2.115
Eigen bijdrage gasten vaarvakanties	- 2.325	-232	- 1.189	-92
Overige landelijke vakanties	216	44	199	8
Vakantiehuisjes	9	12	16	20
Landelijke- en vaarvakanties algemeen	321	435	309	408
Landelijke- en vaarvakantiegeds	47	44	47	45
Ontvangen zorgbijdrage landelijke- en vaarvakanties	-250	-13	-40	-10
Doorbelasting Indirecte kosten	377	228	199	124
Totaal vakanties	3.071	3.358	3.508	3.236

In 2021 zijn - net als in 2020 - vakanties beperkt georganiseerd. De bestedingen aan vakanties zijn, als gevolg van het coronavirus bijna € 150.000 lager dan begroot. In de begroting 2021 was uitgegaan dat we vanaf 1 juli weer vakanties zouden organiseren. Echter; als gevolg van het coronavirus werd dat pas vanaf eind augustus. In juli en augustus heeft het MPS de Zonnebloem een promotietour door Nederland gemaakt langs 9 steden en hebben ruim 3.500 belangstellenden een bezoek gebracht aan het MPS de Zonnebloem. Op 30 augustus 2021 werd de eerste vaarvakantie, met beperkte bezetting en met inachtneming van de geldende coronaregels, georganiseerd. Helaas moesten we, als gevolg van de aangescherpte coronaregels, half november weer het besluit nemen te stoppen met de vakanties. Dit heeft geresulteerd in een forse omzetzaling en daarmee per saldo hogere kosten van de vaarvakanties. In de periode augustus tot en met half november zijn 12 vaarvakanties georganiseerd met beperkte bezetting. In 2021 zijn 55 afdelingsvakanties uitgevoerd en zijn 60 vakanties geannuleerd. Er zijn vier kleinschalige vakanties georganiseerd met 21 deelnemers. In het Hugenpothhuis in Loenen zijn over 32 boekingen 113 personen verbleven (170 geboekte nachten).

11 Evenementen

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Eëndagsactiviteiten klein/Overige dagactiviteiten	1.993	1.950	2.000	1.552
Digitalisering deelnemers	120	-	-	-
Zonnebloemauto	870	698	851	704
Zonnebloemfietsen	330	-	-	-
Toegankelijkheid	199	198	281	209
Doorbelasting Indirecte kosten	171	132	155	120
Totaal evenementen	3.683	2.978	3.287	2.585

De kosten van evenementen zijn ruim € 300.000 lager dan begroot. De kosten van de Zonnebloemauto zijn ruim € 150.000 lager en wordt veroorzaakt door lagere leasekosten als gevolg van latere oplevering van o.a. de nieuwe elektrische auto's, aanpassingen van het leasetarief en lagere promotie en overige kosten Zonnebloemauto's. De kosten van het project 'Toegankelijkheid' zijn ruim € 80.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat vanwege het coronavirus keuringen niet konden plaatsvinden. De kosten van ééndagsactiviteiten klein/overige dagactiviteiten: dit betreft voornamelijk de kosten van de activiteiten georganiseerd door de afdelingen van de Zonnebloem. Deze zijn nagenoeg conform begroting 2021 en bijna € 400.000 hoger dan in 2020. Een compliment voor de afdelingen is hier zeker op zijn plaats. Ondanks wederom een moeilijk jaar, als gevolg van corona, hebben afdelingen toch mogelijkheden gevonden om activiteiten te organiseren.

12 Wervingskosten

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Wervingskosten baten van particulieren	3.439	2.963	2.955	2.709
Wervingskosten baten van bedrijven	145	96	164	100
Wervingskosten baten van loterijorganisaties	108	98	155	107
Wervingskosten baten subsidies van overheden	10	17	12	12
Wervingskosten baten andere organisaties zonder winststreven	48	50	60	39
Som van de wervingskosten van de geworven baten	3.750	3.224	3.346	2.967
Doorbelasting Indirecte kosten	577	562	619	593
Totaal wervingskosten	4.327	3.786	3.965	3.560

De wervingskosten van particulieren zijn conform begroting 2021. In 2021 is vooral ingezet op het werven van nieuwe donateurs en upgradeacties. Deze acties waren zeer succesvol, wat blijkt uit de stijging van de donateursbijdragen van bijna € 500.000 hoger dan begroot. De totale wervingskosten zijn ruim € 170.000 lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere wervingskosten bij bedrijven - als gevolg van corona heeft de werving van bedrijven voor Het ándere Bedrijfsuitje bijna volledig stilgelegen en de wervingskosten bij loterijorganisaties - als gevolg van capaciteitsproblemen - kon slechts een deel van het budget door de VriendenLoterij worden ingezet. Er is geprobeerd om het restant van het budget van bedrijven en VriendenLoterij alsnog in te zetten voor werving particulieren maar ook de verschillende wervingsbureaus kampten met capaciteitsproblemen.

Rentebaten en baten uit beleggingen

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Baten uit beleggingen				
Dividend	160	81	160	139
Gerealiseerd koersresultaat	129	1.580	80	650
Ongerealiseerd koersresultaat	125	-281	80	170
Kosten effectenbeheer	-28	-65	-43	-73
Totale baten uit beleggingen	386	1.315	277	886
Rentebaten uit liquide middelen	11	-1	11	1
Totale rentebaten en baten uit beleggingen	397	1.314	288	887

Het werkelijke resultaat van de financiële baten en lasten bedraagt ruim € 1,3 miljoen en is hiermee ruim € 1,0 miljoen hoger dan begroot. Begin 2021 heeft een gefaseerde transitie van de portefeuille van de oude strategische allocatie naar de nieuwe strategische allocatie plaatsgevonden. Als gevolg hiervan bedraagt het gerealiseerd koersresultaat bijna € 1,6 miljoen Dit koersresultaat is vervolgens herbelegd. De rentebaten uit liquide middelen zijn lager dan begroot als gevolg van een lagere rentestand dan begroot.

Kostentoerekening

(x € 1.000)

	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Salarissen inclusief sociale lasten	5.603	5.427	5.744	5.131
Pensioenpremies	474	393	488	376
Overige personeelskosten (incl. Ondernemingsraad)	415	456	423	271
Reis- en verblijfkosten	208	140	318	203
Totaal personeelskosten	6.700	6.416	6.973	5.981
Waarvan direct toegerekend aan activiteiten	5.580	5.257	5.732	5.011
	1.120	1.159	1.241	970
Huisvestingskosten	122	124	143	132
Kantoorkosten	1.726	1.635	1.051	1.163
Kantoorkosten afdelingen	200	112	200	139
Afschrijvingen	972	1.201	1.195	1.544
Kosten bestuur en toezicht	237	236	389	252
Totaal indirecte kosten	4.377	4.467	4.219	4.200

De totale personeelskosten zijn ruim € 550.000 lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat niet alle begrote functies zijn ingevuld, bepaalde vacatures niet of later ingevuld zijn, tijdelijke en aflopende contracten niet verlengd zijn en een aantal functies zijn extern ingevuld. Het aantal fte is gedaald naar 75,40 fte in 2021 (2020: 77,35). In 2021 was begroot 90,23 fte). De sociale lasten bedragen € 628.734. De kantoorkosten zijn ruim € 580.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere ICT kosten als gevolg van programma Zonnewende.

De kosten bestuur en toezicht zijn lager dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat budget voor innovatie (€ 50.000) deels is besteed en door lagere reis- en vergaderkosten, omdat vergaderingen digitaal werden georganiseerd. Onder kosten bestuur en toezicht worden ook de onkostenvergoedingen van de bestuursleden van het Nationaal Bestuur verantwoord. In 2021 werd aan deze bestuursleden € 46 vergoed. In 2020 was dit € 236. Dit is het gevolg van digitaal vergaderen.

In 2021 zijn de volgende bedragen aan accountantskosten ten laste van het resultaat gebracht:

(in €)	Accountants	Overige adviseurs	2021 totaal
Controle van de jaarrekening	78.471	-	78.471
Andere controlewerkzaamheden	19.680	-	19.680
Fiscale advisering	-	22.860	22.860
Andere niet-controlediensten	-	-	-
	98.151	22.860	121.011

6.10 Overzicht directiesalaris

Bezoldiging directie

Naam	M.S.P. Damen	Totaal directie
Functie	directeur	
Dienstverband		
Aard (looptijd)	Onbepaald	
Uren	40	
Part-time percentage	100	
Periode	1/1-31/12	
Bezoldiging (in euro's)		
Jaarinkomen		
- Bruto loon/salaris	128.026	128.026
- Vakantiegeld	10.165	10.165
- Eindejaarsuitkering, 13e/14e maand	-	-
- Variabel jaarinkomen	-	-
Totaal jaarinkomen	138.191	138.191
SV lasten (wg deel)	9.473	9.473
Belastbare vergoedingen/bijtellings	7.346	7.346
Pensioenlasten (wg deel)	12.676	12.676
Overige beloningen op termijn	-	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-	-
Totaal 2021	167.686	167.686
<i>Totaal 2020</i>	<i>165.243</i>	<i>165.243</i>

Het jaarinkomen van het directielid (in loondienst) blijft binnen het maximum van € 168.893 (salarisniveau 2021, 1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht.

Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum per jaar (€ 209.000).

Aan het directielid zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

6.11 Toelichting op de kostenverdeling (Model C)

Werkelijk 2021

(x € 1.000)

	Doelstellingen				Kosten		Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
	Voorlichting bewustwording, eigen activiteiten	Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteiten begeleiding	Vakanties	Evenementen	Wervingskosten	Beheer en administratie			
Uitbesteed werk	-	1.658	1.217	2.442	2.289	-	7.606	8.021	7.094
Publiciteit en communicatie	1.662	136	-	-	-	-	1.798	1.828	1.456
Personeelskosten	790	2.386	1.327	432	1.012	469	6.416	6.973	5.981
Huisvestingskosten	14	16	15	6	30	43	124	143	132
Kantoorkosten	252	590	152	34	320	287	1.635	1.051	1.163
Kantoorkosten afdelingen	6	28	6	50	22	-	112	200	139
Afschrijvingen en rente	159	173	641	14	113	101	1.201	1.195	1.544
Kosten bestuur en toezicht	-	-	-	-	-	236	236	269	252
	2.883	4.987	3.358	2.978	3.786	1.136	19.128	19.680	17.761

Dit overzicht geeft weer hoe de kosten zijn verdeeld over de doelstelling, de werving baten en beheer en administratie.

Onder uitbesteed werk en publiciteit en communicatie worden de bestedingen (excl. personeelskosten) weergegeven die direct aan de realisatie van de doelstellingen en de werving van de baten worden toegerekend.

De personeelskosten bestaan uit kosten die direct worden toegerekend aan de doelstellingen en werving baten en uit de kosten die indirect worden toegerekend aan de realisatie van de doelstelling of de werving van baten. De indirecte kosten worden op basis van verdeelsleutels toegerekend aan de doelstelling, werving baten en kosten beheer en administratie.

De overige kosten betreffen indirecte kosten die op basis van een verdeelsleutel worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten en kosten beheer en administratie. Per kostensoort worden de verdeelsleutels hieronder toegelicht.

De indirecte personeelskosten worden naar rato verdeeld over de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. Als basis wordt de totale loonsom per Team genomen. De loonsom van Directie, Planning & Control en ondersteunende processen wordt daarbij voor 100% toegerekend aan beheer en administratie.

De huisvestingskosten worden op basis van de in gebruik zijnde m² per team verdeeld over de doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. De m² die in gebruik zijn bij de Directie, Planning & Control en ondersteunende processen worden volledig toegerekend aan beheer en administratie.

De kantoorkosten worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken dat een team in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal werkplekken van Directie, Planning & Control en ondersteunende processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie.

De kantoorkosten Teams worden volgens een vastgestelde verdeelsleutel verdeeld over doelstelling en fondsenwerving. Dit omdat de Teams 100% bezig zijn met het Zonnebloemwerk.

De afschrijvingskosten die direct verband houden met een doelstelling of eigen fondsenwerving worden hieraan toegerekend. Afschrijvingskosten zoals pand en kantoorinventaris worden conform de verdeelsleutel bij resp. huisvestingskosten en kantoorkosten toegerekend aan de doelstelling, eigen fondsenwerving en beheer en administratie.

De kosten van bestuur en toezicht zijn 100% kosten beheer en administratie.

6.12 Overige toelichtingen

Beloning directie

Het Nationaal Bestuur heeft het beloningsbeleid, de hoogte van het directiesalaris en de hoogte van andere beloningscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het beloningsbeleid en de vaststelling van het salaris volgt de Zonnebloem de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen van Goede Doelen Nederland en de Code Wijffels.

Deze regeling geeft met zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. Na weging door het bestuur is de functie van directeur van de Zonnebloem ingedeeld in functiegroep J van de zogenoemde BSD-score (score 535) met een maximaal jaarinkomen van € 168.893 (salarisniveau 2021). In de praktijk vindt beloning plaats conform functiegroep I. Het werkelijke jaarinkomen van directeur M.S.P. Damen (1 fte/12 maanden) bedroeg over 2021 € 138.191. De beloning blijft daarmee onder de maximumgrens van de functiegroep I.

De hoogte en samenstelling van de beloning worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten. Naast het jaarinkomen maken ook betaalde sociale verzekerings- en pensioenpremies en belaste vergoedingen deel uit van het salaris.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na de balansdatum.

Ondertekening van de jaarrekening

Nationaal Bestuur Nationale Vereniging de Zonnebloem 10 juni 2022

G.J.M Barnasconi,

W. Kalkman

C.P.M Schilte

B.S. Knip

J.A. Timmermans

C.M. Apeldoorn

D.C. de Vries

Ondertekening van de jaarrekening

Nationaal Bestuur Nationale Vereniging de Zonnebloem

10 juni 2022

G.J.M Barnasconi,

W. Kalkman

C.P.M Schilte

B.S. Knip

J.A. Timmermans

C.M. Apeldoorn

D.C. de Vries

7. Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Nationale Ledenvergadering van Nationale Vereniging de Zonnebloem

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de geconsolideerde jaarrekening 2021 van Nationale Vereniging de Zonnebloem te Breda gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nationale Vereniging de Zonnebloem op 31 december 2021 en van het saldo van baten en lasten over 2021 in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 “fondsenwervende organisaties” van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde balans per 31 december 2021.
2. De geconsolideerde staat van baten en lasten over 2021.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie “Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening”.

Wij zijn onafhankelijk van Nationale Vereniging de Zonnebloem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de geconsolideerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Bericht van het bestuur
- Financieel beleid
- Financieel verslag
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de geconsolideerde jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 “fondsenwervende organisaties” is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de geconsolideerde jaarrekening.

De directie en het Nationaal Bestuur zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de hiervoor opgesomde andere informatie, in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 “fondsenwervende organisaties”.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het Nationaal Bestuur voor de geconsolideerde jaarrekening

De directie en het Nationaal Bestuur zijn verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 “fondsenwervende organisaties”. In dit kader zijn de directie en het Nationaal Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie en het Nationaal Bestuur noodzakelijk achten om het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening moeten de directie en het Nationaal Bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moeten de directie en het Nationaal Bestuur de geconsolideerde jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie en het Nationaal Bestuur het voornemen hebben om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie en het Nationaal Bestuur moeten gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de geconsolideerde jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en het Nationaal Bestuur en de toelichtingen die daarover in de geconsolideerde jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie en het Nationaal Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de directie en het Nationaal Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 14 juni 2022

Deloitte Accountants B.V.

Paraaf voor identificatiedoeleinden:

drs. M.A. van Dreumel RA